

ผลของการลดทอนเสรีภาพกับความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่อปฏิบัติทางจิต



นายประมะ ฦกาจทรงศักดิ์

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2547

ISBN 974-53-1373-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECTS OF RESTRICTION OF FREEDOM AND PRIVATE SELF- CONSCIOUSNESS  
ON PSYCHOLOGICAL REACTANCE

Mr. Parama Chakajsongsak

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Masters of Arts in Social Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2004

ISBN 974-53-1373-4



ประมะ ณาจทรงศักดิ์: ผลของการลดทอนเสรีภาพกับความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่อ  
ปฏิกริยาทางจิต (EFFECTS OF RESTRICTION OF FREEDOM AND PRIVATE SELF-  
CONSCIOUSNESS ON PSYCHOLOGICAL REACTANCE) อ. ที่ปรึกษา: รศ.ดร.  
ธีระพร อูวรรณโณ, 111 หน้า. ISBN 974-53-1373-4.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบปฏิกริยาทางจิตที่เกิดขึ้นจากการลดทอนเสรีภาพ  
แบบบุคคลและแบบสถานการณ์กับความสำนึกในตนเองแบบบุคคล กลุ่มตัวอย่าง คือ นิสิตจุฬาลงกรณ์  
มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี จำนวน 160 คน กลุ่มตัวอย่างผ่านการคัดเลือกเป็นกลุ่มที่มีความสำนึกในตนเอง  
แบบบุคคลสูง (HP) 80 คน ชาย 40 คน และ หญิง 40 คน และ กลุ่มที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ (LP)  
80 คน ชาย 40 คน และ หญิง 40 คน รูปแบบการทดลองแบบ 2 ความสำนึกในตนเองแบบบุคคล คือ สูงและต่ำ  
x 5 เงื่อนไขการลดทอนเสรีภาพ คือ แบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (PR-NO) แบบบุคคลสนับสนุน  
ทางเลือกที่ต้องการมาก (PR-YS) แบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (ST-NO) แบบสถานการณ์  
สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ST-YS) และเงื่อนไขควบคุม หรือ ไม่มีการลดทอนเสรีภาพ (CT) แต่ละกลุ่มมีผู้  
ร่วมการทดลอง 16 คน กลุ่มตัวอย่างประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ 2 ครั้ง หลังการประมาณค่า  
ความชอบต่อสมุดครั้งที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองบอกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดว่าจะให้ประมาณค่าความชอบต่อสมุด  
อีก 1 ครั้ง และให้เลือกสมุด 1 เล่มเป็นของตอบแทน โดยให้ผู้ร่วมการทดลองนัดหมายเวลาและสถานที่ที่สะดวก  
ในอีก 2 วัน ก่อนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกเหตุผลในการลดทอน  
เสรีภาพตามเงื่อนไขการทดลอง ยกเว้นเงื่อนไขควบคุม แล้วให้ทั้งหมดทำมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง  
วัดปฏิกริยาทางจิตจากคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลดทอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างครั้งที่  
ที่ 1 กับครั้งที่ 2

ผลการวิจัยพบว่า

1. นิสิตในเงื่อนไข HP-PR มีปฏิกริยาทางจิตมากกว่านิสิตในเงื่อนไข LP-PR
2. นิสิตในเงื่อนไข HP-PR มีปฏิกริยาทางจิตไม่แตกต่างจากนิสิตในเงื่อนไข LP-ST
3. นิสิตในเงื่อนไข HP-ST มีปฏิกริยาทางจิตไม่แตกต่างจากนิสิตในเงื่อนไข LP-PR และ LP-ST
4. นิสิตในเงื่อนไข HP-PR มีปฏิกริยาทางจิตไม่แตกต่างจากนิสิตในเงื่อนไข HP-ST และ HP-CT
5. นิสิตในเงื่อนไข LP-PR มีปฏิกริยาทางจิตมากกว่านิสิตในเงื่อนไข LP-ST
6. นิสิตในเงื่อนไข LP-PR มีปฏิกริยาทางจิตไม่แตกต่างจากนิสิตในเงื่อนไข LP-CT
7. นิสิตในเงื่อนไข HP-PR-NO มีปฏิกริยาทางจิตไม่แตกต่างจากนิสิตในเงื่อนไข HP-PR-YS
8. นิสิตในเงื่อนไข LP-PR-NO มีปฏิกริยาทางจิตมากกว่านิสิตในเงื่อนไข LP-PR-YS
9. นิสิตในเงื่อนไข HP-CT และ LP-CT ประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ  
ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

สาขาวิชา	จิตวิทยาสังคม	ลายมือชื่อนิสิต .....
ปีการศึกษา	2547	ลายมืออาจารย์ที่ปรึกษา .....

# # 4478128138: MAJOR SOCIAL PSYCHOLOGY

KEYWORD: PSYCHOLOGICAL REACTANCE/ FREEDOM RESTRICTIONS

PARAMA CHAKAJSONGSAK: EFFECTS OF RESTRICTION OF FREEDOM AND PRIVATE SELF-CONSCIOUSNESS ON PSYCHOLOGICAL REACTANCE:

ASSO.PROF.THEERAPORN UWANNO, Ph.D. 111 pp. ISBN 974-53-1373-4.

The purposes of this research were to study the effects of freedom restriction and private self-consciousness on psychological reactance. Participants were 160 Chulalongkorn University undergraduate students, 80 high private self-consciousness students (HP), 40 males and 40 females, and 80 low private self-consciousness students (LP), 40 males and 40 females. The design was 2 private self-consciousness (HP vs. LP) x 5 reasons for freedom restriction [2 personal reasons: oppose (PR-NO) and support (PR-YS), 2 situational reasons: oppose (ST-NO) and support (ST-YS) and no freedom restriction or control (CT)], with 16 students in each cell. All students participated in the notebook ratings twice. After finishing the first rating session, all were told to return for a second rating session and would be allowed to choose one notebook as a compliment. Two days later, before the second rating session, each group received different reasons for freedom elimination, except the control group. They then responded on the scale measuring attitude toward the experimenter. The psychological reactance was measured by comparing the difference between the first and the second ratings of notebooks.

The results are as follow:

1. Students in HP-PR condition have higher reactance than students in LP-PR condition.
2. Students' reactance scores in HP-PR condition do not differ from students in LP-ST condition.
3. Students' reactance scores in HP-ST condition do not differ from students in LP-PR and LP-ST condition.
4. Students' reactance scores in HP-PR condition do not differ from students in HP-ST and HP-CT condition.
5. Students in LP-PR condition have higher reactance than students in LP-ST.
6. Students' reactance scores in LP-PR condition do not differ from students in LP-CT.
7. Students' reactance scores in HP-PR-NO condition do not differ from students in HP-PR-YS condition.
8. Students in LP-PR-NO condition have higher reactance than students in LP-PR-YS condition.
9. Students in HP-CT condition and LP-CT condition do not rate the second and the third ranked notebook differently between the first and the second ratings.

Field of Study	Social Psychology	Student's signature	.....
Academic Year	2004	Advisor's signature	.....

## กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณโณ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา คำแนะนำ และความรู้ที่เป็นประโยชน์ ผู้วิจัย ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.คณางค์ มณีศรี และอาจารย์ จรุงกุล บวรพวงศ์ ที่กรุณาให้ปรึกษา คำแนะนำ และความรู้ที่เป็นประโยชน์

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ปิยะชาติ แสงอรุณ รองศาสตราจารย์ สีมา ชัยสวัสดิ์ รองศาสตราจารย์ สุพพตา ปิยะเกตุรินทร์ รองศาสตราจารย์ สุภาพรพรรณ โคตรจรัส ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ตระกูล มีชัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สมโภชน์ ทองแดง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศิริรัตน์ แอดสกุล อาจารย์ จีราวรรณ แสงเพ็ชร อาจารย์ วัชรภรณ์ เฟงจิตต์ และคณาจารย์ภาควิชา ภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บ ข้อมูล

ขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการวิจัย ขอขอบคุณนิสิตทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการวิจัย และ เพื่อน ๆ คณะจิตวิทยาทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล

ขอกราบขอบพระคุณ ครูและอาจารย์ทุกท่านที่กรุณา แนะนำ ตักเตือน สั่งสอน ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อคุณแม่ ที่ดูแลและสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือผู้วิจัย ในทุกด้าน

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉม

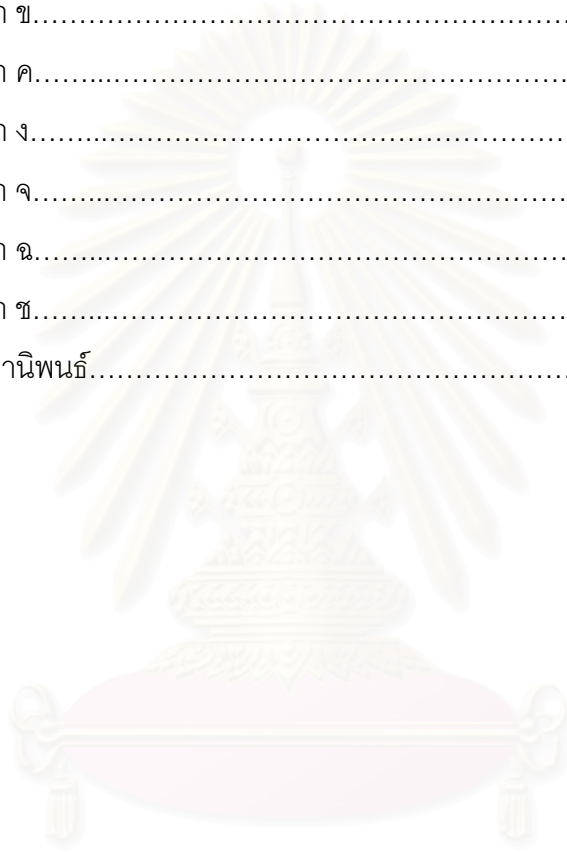
### บทที่

1	บทนำ.....	1
	ปัญหา.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	แนวคิด และทฤษฎีพื้นฐาน งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	2
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	22
	ขอบเขตของการวิจัย.....	23
	คำจำกัดความ.....	24
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	26
	สมมติฐานการวิจัย.....	27
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	30
2	วิธีดำเนินการวิจัย.....	31
	กลุ่มตัวอย่าง.....	31
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	31
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	37
3	ผลการวิจัย.....	39
4	อภิปรายผลการวิจัย.....	77
5	สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	86
	รายการอ้างอิง.....	91

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก.....	94
ภาคผนวก ข.....	96
ภาคผนวก ค.....	97
ภาคผนวก ง.....	99
ภาคผนวก จ.....	101
ภาคผนวก ฉ.....	103
ภาคผนวก ช.....	107
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	111



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรวัดความสำนึกในตนเองแบบบุคคลและแบบสาธารณะ.....35
2	อันดับความชอบต่อสมุด 10 แบบ ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการจัดอันดับความชอบต่อสมุด.....36
3	คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคล จำแนกตามระดับความสำนึกในตนเองแบบบุคคล.....40
4	ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงและคะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลองจำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....41
5	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง.....42
6	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย.....44
7	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....45
8	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล.....45
9	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย.....47

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
10	<p>สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....48</p>
11	<p>สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์.....49</p>
12	<p>สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง และต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย.....50</p>
13	<p>สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง และต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก....51</p>
14	<p>สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง และต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์.....51</p>
15	<p>สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคล ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย.....53</p>

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคล สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....54
17	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์และผู้ที่มีความสำนึกในตนเอง แบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคล.....55
18	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย.....56
19	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....57
20	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลและในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์....58
21	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย.....59

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
22	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....60
23	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลและในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์....61
24	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพและสมุดอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึก ในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลชัดเจนทางเลือก ที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....62
25	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพและสมุดอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึก ในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือก ที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....63
26	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพและสมุดอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่าง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลและ ในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....63
27	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลดรอนเสรีภาพและสมุดอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึก ในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลชัดเจนทางเลือก ที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
28	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลิตรอนเสรีภาพและสมุดอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึก ในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือก ที่ต้องการมากและในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ.....66
29	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลิตรอนเสรีภาพและสมุดอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่าง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและ ในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ.....66
30	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและ ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....68
31	สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุด ที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและ ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....69
32	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที ของคะแนน การประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และ คะแนนความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ.....71
33	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที ของคะแนน การประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และ คะแนนความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ.....71



สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ ของคะแนน การประมาณค่าความชอบ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และคะแนนความชอบ ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไข ไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....67
35	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ ของคะแนน การประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และ คะแนนความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....68
36	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ ของคะแนน การประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และ คะแนนความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....68
37	ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ ของคะแนน การประมาณค่าความชอบ ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และคะแนนความชอบ ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไข ไม่มีการลดรอนเสรีภาพ.....69
38	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง.....69
39	สรุปการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 – ข้อที่ 12.....70

## สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลองและระดับความสำนึก ในตนเองแบบบุคคล.....43
2	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำใน เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล.....46
3	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล.....49
4	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำใน เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ ข้อมูล.....52
5	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์และผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำใน เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล.....55
6	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล.....58

สารบัญภาพ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
7	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล.....61
8	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ของผู้ที่มีความ สำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพจำแนกตาม กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล.....64
9	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ของผู้ที่มีความ สำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพจำแนกตาม กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล.....67
10	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขลิตรอน เสรีภาพแบบสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....68
11	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก.....70
12	คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงใน เงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ.....72



สารบัญญภาพ (ต่อ)

ภาพที่

หน้า

- 13 คำมีชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ  
อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำใน  
เงื่อนไขไม่มีการลดรอบเสรีภาพ.....75



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ 1

## บทนำ

ปัญหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเปรียบเทียบปฏิกิริยาทางจิตจากการถูกลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและแบบสถานการณ์ระหว่างกลุ่มนิสิตที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำตามแนวทฤษฎีปฏิกิริยาทางจิต (Psychological Reactance) ของ Brehm และ Brehm (1981) และแนวทฤษฎีความสำนึกในตนเอง (Self-Consciousness) ของ Fenigstein, Scheier, และ Buss (1975) เพื่อศึกษาว่าปฏิกิริยาทางจิตจากการถูกลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและแบบสถานการณ์ระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร และปฏิกิริยาทางจิตจากการถูกลิตรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

เมื่อความพยายามที่จะชักจูงหรือบังคับให้บุคคลรู้สึกหรือมีพฤติกรรมบางอย่างใดอย่างหนึ่งที่ต้องการ แต่บุคคลกลับรู้สึกหรือมีพฤติกรรมตรงกันข้ามกับทิศทางที่ต้องการ Brehm (1966) อธิบายว่า พฤติกรรมลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นเพราะบุคคลถูกกระตุ้นให้รู้สึกว่า เสรีภาพของตนเอง ถูกคุกคาม บุคคลจึงแสดงพฤติกรรมในลักษณะที่สวนทางกับความต้องการของคนอื่น เพื่อรักษาเสรีภาพที่ตนเองมี นักจิตวิทยาพยายามที่จะศึกษาและทำความเข้าใจพฤติกรรมดังกล่าว เพื่อควบคุมหรือเลือกวิธีการที่เหมาะสม

นักวิจัยสนใจศึกษาเกี่ยวกับปฏิกิริยาทางจิตมากมายหลากหลายประเด็น ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพหรือความแตกต่างระหว่างบุคคลกับปฏิกิริยาทางจิตเป็นประเด็นหนึ่งที่นักจิตวิทยาสนใจศึกษา เช่น Cherulnik และ Citrin (1974) ศึกษาเปรียบเทียบปฏิกิริยาทางจิตระหว่างผู้ที่มีความเชื่อเรื่องอัตลิติตและปรลิติต (Internal and External Locus of Control) Carver และ Scheier (1981) ศึกษาปฏิกิริยาทางจิตกับความสำนึกในตนเอง ในประเทศไทย รสลิน สุรสนธิ (2540) ศึกษาเปรียบเทียบปฏิกิริยาทางจิตกับการกำกับการแสดงออกของตน (Self-Monitoring)

งานวิจัยที่ผู้วิจัยสนใจ คือ งานวิจัยของ Carver และ Scheier (1981) ประเด็นสำคัญจากการทดลอง คือ ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคล ทั้งในกรณีที่มีการลิดรอนเสรีภาพที่มีมาจากภายนอกและภายใน แต่เกิดขึ้นในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะเฉพาะในกรณีที่มีการลิดรอนเสรีภาพที่มีมาจากภายนอก เพื่อทดสอบประเด็นดังกล่าวและศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสำนึกในตนเองและปฏิกริยาทางจิต ผู้วิจัยดัดแปลงรูปแบบของการทดลองจากการทดลองของ Brehm, Stires, Sensenig, และ Shaban (1966) โดยเพิ่มเติมวิธีการลิดรอนเสรีภาพเพื่อทดสอบความแตกต่างระหว่างวิธีการลิดรอนเสรีภาพที่การทดลองในอดีตจะลิดรอนเสรีภาพโดยการขัดขวางไม่ให้เลือกทางเลือกที่ครั้งแรกผู้ร่วมการทดลองประเมินว่าต้องการน้อย ผู้วิจัยเพิ่มเติมวิธีการลิดรอนเสรีภาพในการทดลองโดยการสนับสนุนให้เลือกทางเลือกที่ครั้งแรกผู้ร่วมการทดลองประเมินว่าต้องการมาก เพื่อเปรียบเทียบว่าวิธีการลิดรอนเสรีภาพทั้ง 2 วิธีทำให้ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

แนวคิด ทฤษฎีพื้นฐาน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### ทฤษฎีปฏิกริยาทางจิต

Jack Brehm เสนอทฤษฎีปฏิกริยาทางจิตในหนังสือ *A theory of psychological reactance* (1966) และหนังสือ *Responses to loss of freedom: A theory of psychological reactance* (1972) ต่อมา Jack Brehm และ Sharon Brehm เสนอทฤษฎีปฏิกริยาทางจิตในหนังสือ *Psychological reactance: A theory of freedom and control* (1981)สาระสำคัญของทฤษฎีปฏิกริยาทางจิต คือ เมื่อบุคคลถูกขู่ว่าจะถูกลิดรอนเสรีภาพที่จะทำพฤติกรรมที่ตนเองต้องการหรือถูกลิดรอนเสรีภาพที่จะทำพฤติกรรมที่ตนเองต้องการ บุคคลจะถูกกระตุ้นให้มีแรงจูงใจหรือปฏิกริยาทางจิต ทำให้บุคคลพยายามที่จะนำเสรีภาพที่ถูกขู่ว่าจะถูกลิดรอนหรือถูกลิดรอนกลับคืน (Brehm & Brehm, 1981 และ ธีระพร อูวรรณโณ, 2535)

สำหรับทฤษฎีปฏิกริยาทางจิต เสรีภาพเป็นเสรีภาพที่เฉพาะบุคคล เป็นเสรีภาพที่บุคคลรับรู้ ไม่สำคัญว่าเสรีภาพนั้น ๆ จะมีอยู่จริงหรือไม่อยู่จริง ที่สำคัญ คือ บุคคลรับรู้ว่าคุณเองมีเสรีภาพนั้น ๆ และตนเองมีความสามารถที่จะทำพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ

## ลักษณะของเสรีภาพ

### 1. การรับรู้ว่ามีเสรีภาพ

สำหรับทฤษฎีปฏิบัติการทางจิต เสรีภาพเป็นเสรีภาพที่เจาะจง ไม่ใช่เสรีภาพทั่วไป ข้อสำคัญ คือ บุคคลต้องรับรู้ว่ามีเสรีภาพ แม้เสรีภาพนั้น ๆ จะเป็นเสรีภาพที่บุคคลอื่น ๆ รับรู้หรือเป็นเสรีภาพที่เข้าใจเป็นสากล หากบุคคลไม่ได้รับรู้ว่ามีเสรีภาพนั้น ๆ ปฏิบัติทางจิตจะไม่เกิดขึ้น เพราะบุคคลไม่ได้รับรู้ว่ามีเสรีภาพนั้น ๆ

### 2. ความสามารถที่จะทำพฤติกรรมเสรี

บุคคลต้องรับรู้ว่ามีเสรีภาพที่จำเป็นสำหรับพฤติกรรมนั้น ๆ หากบุคคลไม่ได้รับรู้ว่ามีเสรีภาพที่จะทำพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ ได้ การคุกคามหรือการลดทอนเสรีภาพจะไม่ได้กระตุ้นให้ปฏิบัติการทางจิตเกิดขึ้น และในกรณีที่บุคคลรับรู้ว่ามีเสรีภาพที่จะทำพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ แต่ถูกคุกคามโดยบุคคลอื่น ๆ ที่บุคคลรู้สึกว่าเป็นอันตรายหรือขำขันในพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ น้อยกว่าตนเอง บุคคลจะมีปฏิบัติการทางจิตมากกว่าถูกคุกคามโดยบุคคลที่เขี่ยขำขันหรือขำขันในพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ

### 3. ความมั่นใจในเสรีภาพ

ความมั่นใจเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดว่า ปฏิบัติทางจิตที่เกิดขึ้นจะมากหรือน้อย หากบุคคลมั่นใจมากว่าตนเองมีเสรีภาพ หรือมั่นใจมากว่าตนเองสามารถทำพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ ปฏิบัติทางจิตจะเกิดขึ้นมาก หากบุคคลมั่นใจน้อยกว่าตนเองมีเสรีภาพ หรือมั่นใจน้อยกว่าตนเองสามารถทำพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ ปฏิบัติทางจิตจะเกิดขึ้นน้อย

### 4. เสรีภาพที่ไม่มีเงื่อนไขกับเสรีภาพที่มีเงื่อนไข

เสรีภาพที่ไม่มีเงื่อนไข คือ เสรีภาพที่บุคคลสามารถทำได้ในสถานการณ์ที่หลากหลายโดยไม่มีข้อจำกัด เสรีภาพที่ไม่มีเงื่อนไขเป็นเสรีภาพที่เกิดขึ้นภายใน เช่น เสรีภาพที่จะคิด หรือเสรีภาพที่จะรู้สึก แต่เสรีภาพที่มีเงื่อนไขเป็นเสรีภาพที่บุคคลแสดงออก เป็นเสรีภาพที่มีข้อจำกัด บุคคลไม่สามารถทำได้ในสถานการณ์ที่หลากหลาย

## ลักษณะอัตนัยของเสรีภาพ

เนื่องจากทฤษฎีปฏิบัติทางจิตมุ่งเน้นเสรีภาพที่มีลักษณะเป็นอัตนัย Brehm และ Brehm (1981) จึงเสนอข้อคิด 2 ข้อ (ธีระพร อุวรรณโณ, 2535) คือ

### 1. ความแตกต่างระหว่างบุคคล

การมุ่งเน้นความเป็นอัตนัยของเสรีภาพ คือ บุคคลมีเสรีภาพหรือพฤติกรรมเสรีที่ต่างกักัน การคาดเดาว่าในสถานการณ์ที่เจาะจง พฤติกรรมเสรีของแต่ละบุคคลคืออะไร มีโอกาสที่การคาดเดาจะคลาดเคลื่อน

### 2. การรับรู้เสรีภาพเฉพาะ

การต่อต้านการควบคุมหรือการลิดรอนเสรีภาพจะเกิดขึ้น เมื่อบุคคลรับรู้ว่าการควบคุมคุกคามหรือลิดรอนเสรีภาพของตนเอง แต่บุคคลก็ไม่ได้มีแรงจูงใจที่จะต่อต้านการควบคุมหรือการลิดรอนเสรีภาพเสมอ ๆ ทฤษฎีปฏิบัติทางจิตพยายามระบุปัจจัยหรือเงื่อนไขที่จะทำให้บุคคลมีแรงจูงใจที่จะทำพฤติกรรมต่อต้านการควบคุมพฤติกรรม

## ปัจจัยที่กำหนดปฏิบัติการทางจิต

### ลักษณะของเสรีภาพ

#### 1. ความสำคัญของเสรีภาพ

เมื่อบุคคลถูกลิดรอนเสรีภาพที่มีความสำคัญ ปฏิบัติทางจิตจะเกิดขึ้นมากกว่าเมื่อบุคคลถูกลิดรอนเสรีภาพที่ไม่มีความสำคัญ หากเสรีภาพถูกรับรู้ว่ามีคุณค่าที่มีประโยชน์เฉพาะระดับความมากน้อยของความต้องการเสรีภาพนั้น ๆ จะเป็นตัวบ่งชี้ความสำคัญของเสรีภาพตรงกันข้าม หากเสรีภาพนั้น ๆ ไม่ได้ถูกรับรู้ว่ามีคุณค่าที่มีประโยชน์เฉพาะ ความสำคัญของเสรีภาพจะไม่มีนัยสำคัญ ไม่ว่าบุคคลจะต้องการเสรีภาพนั้น ๆ มากหรือน้อย เสรีภาพจะมีความสำคัญเมื่อพฤติกรรมเสรีถูกรับรู้ว่าจะสามารถตอบสนองความต้องการ และไม่มีพฤติกรรมเสรีอื่น ๆ สามารถตอบสนองความต้องการนั้น ๆ

## 2. จำนวนและสัดส่วนของเสรีภาพ

ในกรณีที่ความสำคัญของเสรีภาพที่ถูกลิดรอนเท่ากัน จำนวนของเสรีภาพที่ถูกลิดรอนเป็นตัวกำหนดความมากน้อยของปฏิกริยาทางจิต ปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้นมากเมื่อบุคคลถูกลิดรอนเสรีภาพจำนวนมากและปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้นน้อยเมื่อบุคคลถูกลิดรอนเสรีภาพจำนวนน้อย ในกรณีที่จำนวนของเสรีภาพที่ถูกลิดรอนเท่ากัน สัดส่วนของเสรีภาพที่ถูกลิดรอนจะเป็นตัวกำหนดระดับปฏิกริยาทางจิตที่เกิดขึ้น

## 3. ความสำคัญของพฤติกรรมเสรีเชิงสัมพัทธ์

เมื่อบุคคลถูกลิดรอนเสรีภาพที่มีความสำคัญจำนวนหนึ่ง ถ้าเสรีภาพที่ถูกลิดรอนมีความสำคัญมากกว่าเสรีภาพที่ไม่ได้ถูกลิดรอน ปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้นมากกว่า ถ้าเสรีภาพที่ถูกลิดรอนมีความสำคัญน้อยกว่าเสรีภาพที่ไม่ได้ถูกลิดรอน

ประเด็นสำคัญสำหรับหลักการจำนวนและสัดส่วนของเสรีภาพ และหลักการความสำคัญของเสรีภาพ คือ บุคคลต้องรู้ว่า เสรีภาพนั้น ๆ มีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกัน บุคคลจะต้องรู้ว่า การคุกคามเสรีภาพหนึ่งเสรีภาพใดเป็นการคุกคามเสรีภาพอื่น ๆ ในเสรีภาพชุดเดียวกัน วิจัยพิจารณา คือ เสรีภาพจะเป็นเสรีภาพที่เกี่ยวข้องหรือเป็นเสรีภาพชุดเดียวกันเมื่อเสรีภาพนั้น ๆ เป็นเสรีภาพที่เกิดขึ้นในระยะเวลาที่แตกต่างกัน เมื่อเสรีภาพนั้น ๆ มีเนื้อหาหรือลักษณะคล้ายคลึง หรือเมื่อเสรีภาพนั้น ๆ ถูกคุกคามในลักษณะที่ใกล้เคียง

### ลักษณะของการชู้

#### พลังการชู้น้อยเป็นพิเศษ

เมื่อพลังการชู้น้อยเป็นพิเศษหรือต่ำกว่าระดับที่บุคคลรับรู้ว่าเป็นการชู้ บุคคลไม่ได้รับการชู้เกิดขึ้น แต่พลังการชู้ที่ต่ำกว่าระดับที่บุคคลรับรู้สามารถรวมกันและทำให้บุคคลรับรู้การชู้ได้ ข้อสังเกต คือ พลังการชู้ที่น้อยเป็นพิเศษอาจมีผลทางบวกมากกว่าผลทางลบ แม้จะขัดแย้งกับทฤษฎีปฏิกริยาทางจิต (Brehm, 1966) แต่ก็มีหลักฐานที่สนับสนุนความเป็นไปได้ของข้อสังเกตนี้



### พลังการชู้มากเป็นพิเศษ

เมื่อพลังการชู้มากเป็นพิเศษ การรับรู้ของบุคคลจะเปลี่ยนแปลง จากการรับรู้ว่าเป็นการชู้ เป็นการรับรู้ที่เสรีภาพถูกจำกัดโดยสิ้นเชิง การเปลี่ยนแปลงการรับรู้ของบุคคลเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับรู้ที่พลังการชู้มากกว่าความสำคัญของเสรีภาพ จุดที่การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นคือจุดที่ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นสูงสุด พลังการชู้ที่มากกว่าจุดเปลี่ยนแปลงจะไม่มีผลต่อขนาดของปฏิกริยาทางจิต ในกรณีที่บุคคลรับรู้ที่เสรีภาพที่ถูกกลืนรอนสามารถหวนคืน เมื่อบุคคลรู้สึกที่เสรีภาพถูกจำกัด ปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้น เมื่อบุคคลรู้สึกที่เสรีภาพหวนคืน ปฏิกริยาทางจิตจะลดลง แต่ในกรณีที่บุคคลรับรู้ที่เสรีภาพที่ถูกกลืนรอนไม่สามารถหวนคืน เมื่อบุคคลรู้สึกที่เสรีภาพถูกจำกัดและไม่สามารถหวนคืนเพราะพลังการชู้มากเป็นพิเศษ บุคคลจะรับรู้ที่ตนเองไม่มีโอกาสหรือไม่สามารถนำเสรีภาพกลับคืน ปฏิกริยาทางจิตจะลดลงถึงระดับของการช่วยเหลือตนเองไม่ได้จากการเรียนรู้ (learned helplessness) บุคคลจะไม่พยายามนำเสรีภาพกลับคืน

### ปฏิสัมพันธ์ระหว่างพลังการชู้กับความสำคัญของเสรีภาพ

เมื่อเสรีภาพมีความสำคัญน้อย พลังการชู้จะทำให้ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นน้อย และจะมีอิทธิพลทางบวก คือ บุคคลมีแนวโน้มจะคล้อยตามการชู้ เมื่อเสรีภาพมีความสำคัญปานกลาง พลังการชู้จะทำให้ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้น และจะมีอิทธิพลทางลบ เมื่อเสรีภาพมีความสำคัญมากที่สุด พลังการชู้ยิ่งมากจะทำให้ปฏิกริยาทางจิตยิ่งเกิดขึ้นมาก

### ระดับของการชู้และเจตนาการชักจูงที่บุคคลรับรู้

เมื่อบุคคลรับรู้ที่ การสื่อสารมีเจตนาชักจูงและโน้มน้าวให้คล้อยตาม บุคคลจะรู้สึกกดดัน การรับรู้เจตนาจะทำให้ระดับการชู้เพิ่มขึ้น บุคคลจะเปลี่ยนแปลงเจตคติหรือทำพฤติกรรมขัดแย้งกับเจตนาของการสื่อสารเพราะปฏิกริยาทางจิตที่เกิดขึ้น ตรงกันข้าม เมื่อบุคคลไม่ได้รับรู้ที่ การสื่อสารมีเจตนาโน้มน้าวให้คล้อยตาม บุคคลจะเปลี่ยนแปลงเจตคติคล้อยตาม

### การอนุมานการลิดรอนเสรีภาพ

การลิดรอนเสรีภาพที่เกิดขึ้นกับคนอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับบุคคล หรือบุคคลรับรู้ว่าการลิดรอนเสรีภาพที่เกิดขึ้นมีโอกาสจะเกิดขึ้นกับตนเอง บุคคลจะอนุมานว่า การลิดรอนเสรีภาพเกิดขึ้นกับตนเอง

### ผลของปฏิริยาทางจิต

#### การนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรง

เมื่อบุคคลถูกลิดรอนเสรีภาพ การนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรงเป็นวิธีที่ชัดเจนที่สุด แต่การนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรงมีข้อจำกัดข้อ คือ สำหรับการลิดรอนเสรีภาพที่ไม่หวนคืน แม้จะกระตุ้นให้ปฏิริยาทางจิตเกิดขึ้น แต่การช่วยเหลือตนเองไม่ได้จากการเรียนรู้ อาจเกิดขึ้น และสำหรับกรณีอื่น ๆ เมื่อบุคคลไม่มั่นใจว่าสูญเสียเสรีภาพอย่างแท้จริง ปฏิริยาทางจิตจะถูกกระตุ้นให้เกิดขึ้น แต่การนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรงอาจไม่เกิดขึ้น

ในกรณีที่ความเป็นไปได้ของการนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรงไม่แน่นอน อารมณ์และความรู้สึกอาจเป็นตัวบ่งชี้สถานะทางแรงจูงใจที่ดีกว่าพฤติกรรม แม้ในกรณีที่ความเป็นไปได้ของการนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรงแน่นอน เช่น สถานการณ์ที่มีการคุกคาม แต่ไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ การนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรงก็อาจถูกจำกัดโดยปัจจัยอื่น ๆ เช่น การสูญเสียที่จะเกิดขึ้นเมื่อนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยตรง ความยากง่ายและความเป็นไปได้ของการนำเสรีภาพกลับคืนโดยวิธีอื่น ๆ

#### การนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยทางอ้อม

บุคคลสามารถนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยทางอ้อม โดยพยายามทำพฤติกรรมอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับพฤติกรรมเสรีที่ถูกลิดรอน หรือโดยพยายามให้บุคคลอื่น ๆ ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับตนเองทำพฤติกรรมเสรีที่ตนเองถูกลิดรอน



### การนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยการอนุমান

เมื่อการลิดรอนเสรีภาพสามารถเกิดขึ้นโดยการอนุমান การนำเสรีภาพกลับคืนมาก็สามารถเกิดขึ้นโดยการอนุমান บุคคลอาจนำเสรีภาพกลับคืนโดยคิดหรือรู้สึกในทิศทางตรงกันข้ามกับการลิดรอนเสรีภาพที่เกิดขึ้น หรืออาจนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยรู้สึกหรือทำพฤติกรรมทางลบกับบุคคลที่ลิดรอนเสรีภาพ หรืออาจนำเสรีภาพกลับคืนมาโดยประเมินพฤติกรรมเสรีที่ถูกลิดรอนในทางบวกและประเมินพฤติกรรมตรงกันข้ามในทางลบ (ธีระพร อุวรรณโณ, 2535)

### การปฏิเสธการขู่

เมื่อบุคคลไม่สามารถนำเสรีภาพกลับคืน เพราะ หากบุคคลเลือกนำเสรีภาพกลับคืนอาจสวนทางกับบรรทัดฐานของสังคม หรือหากเลือกคล้อยตามการลิดรอนเสรีภาพ ก็หมายความว่าบุคคลยินยอมสูญเสียเสรีภาพสำคัญ บุคคลอาจพยายามกำจัดการคุกคามโดยปฏิเสธว่า การคุกคามนั้น ๆ ไม่ได้เกิดขึ้น

### การรักษาเสรีภาพอื่น ๆ

เมื่อการนำเสรีภาพกลับคืนโดยตรงหรือโดยอ้อม หรือการปฏิเสธการขู่ไม่สามารถแก้ไขความรู้สึกตื่นตัวที่เกิดขึ้น หรือเป็นไปได้ แรงจูงใจที่จะรักษาเสรีภาพอื่น ๆ ในอนาคตจะเกิดขึ้น และอาจทำให้บุคคลรู้สึกตื่นตัวมาก หากเสรีภาพอื่น ๆ มีลักษณะคล้ายคลึงกับเสรีภาพที่ถูกลิดรอน หรือเสรีภาพที่บุคคลพยายามจะรักษาถูกคุกคาม

### ที่มาของของการลิดรอนเสรีภาพ

Brehm (1966) ระบุว่า ที่มาของสิ่งกระตุ้นปฏิกริยาทางจิตสามารถจำแนกเป็นการคุกคามเสรีภาพทางสังคมและการคุกคามเสรีภาพที่ไม่ใช่การคุกคามเสรีภาพทางสังคม และการคุกคามแบบบุคคลและการคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคล ต่อมา Brehm และ Brehm (1981) แก้ไขการจำแนกดังกล่าวว่า การแบ่งแยกดังกล่าวไม่มีความหมายในเชิงทฤษฎี และไม่มีคุณค่าในการประยุกต์ทฤษฎีเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ที่หลากหลาย แต่ Brehm และ Brehm ก็สรุปประเด็นนี้ในหนังสือของพวกเขา แม้ประเด็นเกี่ยวกับที่มาของสิ่งกระตุ้นปฏิกริยาทางจิตจะไม่มีผลสำคัญ แต่การศึกษาในประเด็นนี้จะประโยชน์กับการวิจัยในครั้งนี้ เพราะประเด็นดังกล่าวเกี่ยวข้องกับ

ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ที่มาหรือเหตุผลที่ทำให้ปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสรุปประเด็นดังกล่าว ดังนี้

การคุกคามหรือการลิดรอนเสรีภาพสามารถแบ่งแยกในความหมายของตำแหน่งของที่มา คือ ที่มาภายในและที่มาภายนอก การคุกคามที่มีที่มาจากภายในเป็นการคุกคามที่เกิดขึ้นโดยบุคคล เช่น เมื่อบุคคลตัดสินใจเลือกทางเลือกหนึ่งและไม่เลือกอีกทางเลือกหนึ่ง การคุกคามที่มีที่มาจากภายนอกเป็นการคุกคามที่มีที่มาหลากหลาย และสามารถแบ่งแยกเป็น 2 มิติอิสระ คือ มิติที่ 1 ระหว่างและการคุกคามทางสังคมและการคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามทางสังคม และมิติที่ 2 ระหว่างการคุกคามแบบบุคคลและการคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคล โดยผู้วิจัยจะศึกษาเฉพาะมิติที่ 2 ที่เกี่ยวข้องกับ การวิจัยเท่านั้น

Brehm (1981) นิยามความหมายของมิติว่า เกิดขึ้นโดยการรับรู้ของบุคคลที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ คือ ในกรณีของการคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคล “บุคคลไม่ได้รับรู้ว่าการคุกคามเกิดขึ้นโดยมุ่งเน้นหรือเจาะจงที่ตนเอง” [Brehm, หน้า 17] ตรงกันข้ามกับกรณีของการคุกคามแบบบุคคล บุคคลรับรู้ว่าการคุกคามเกิดขึ้นโดยเจตนา เมื่อบุคคลถูกคุกคามแบบบุคคล “บุคคลสามารถรับรู้หรือจินตนาการว่า การคุกคามนั้นเกิดขึ้นโดยเจตนาและมุ่งเน้นที่ตนเอง” [Brehm, หน้า 38]

การแบ่งแยกระหว่างการคุกคามแบบบุคคลและการคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคลมีความสำคัญ เนื่องจาก ความแตกต่างกันในการอนุมานถึงการคุกคามที่จะเกิดขึ้นในอนาคต เพราะการคุกคามแบบบุคคล คือ การรับรู้ว่าการคุกคามเกิดขึ้นโดยเจตนา ดังนั้น ความเป็นไปได้ที่บุคคลจะจินตนาการว่า การคุกคามเสรีภาพจะเกิดขึ้นในอนาคตจะเพิ่มขึ้น การอนุมานว่าการคุกคามจะเกิดขึ้นในอนาคตจะกระตุ้นให้ปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นมากกว่า การคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคล บุคคลไม่ได้รับรู้ว่าการคุกคามเกิดขึ้นโดยเจตนา ดังนั้น บุคคลจะไม่ได้อนุมานถึงการคุกคามในอนาคต การคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคลจะกระตุ้นให้ปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นน้อยกว่าการคุกคามแบบบุคคล

การเปรียบเทียบดังกล่าวเป็นการเปรียบเทียบโดยมีข้อสันนิษฐานว่า ในอนาคต บุคคลมีแนวโน้มที่จะติดต่อกับที่มาของการคุกคามแบบบุคคลมากกว่าที่มาของการคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคล แม้ว่า การคุกคามแบบบุคคลดูเหมือนจะเกิดขึ้นจากที่มาที่บุคคลมีการติดต่อกับต่อเนื่อง เพราะบุคคลอาจรับรู้ว่าการคุกคามที่มีเจตนาเจาะจงที่ตนเองควรเกิดขึ้นจากที่มาที่รู้จัก

ตนเอง การคุกคามก็สามารถเกิดขึ้นจากที่มาที่บุคคลจะติดต่อแค่หนึ่งครั้ง และการคุกคามที่ไม่ใช่ การคุกคามแบบบุคคล ก็สามารถเกิดขึ้นโดยที่มาที่บุคคลมีการติดต่อที่ต่อเนื่อง ตัวอย่างเช่น หน่วยงานของรัฐบาลอาจคุกคามเสรีภาพของบุคคลโดยไม่ได้มีเจตนาเจาะจงที่บุคคล แต่เมื่อ บุคคลถูกคุกคามจากที่มาดังกล่าว การคุกคามนั้น ๆ มักมีความสำคัญกับการอนุমানเสรีภาพใน อนาคต

การแบ่งแยกระหว่างการคุกคามแบบบุคคลกับการคุกคามที่ไม่ใช่การคุกคามแบบบุคคล ค่อนข้างซับซ้อน Brehm และ Brehm (1981) แนะนำให้พิจารณาจากความคาดหมายของบุคคล กับการติดต่อกับที่มาของการคุกคามในอนาคต หากบุคคลคาดหมายว่าการติดต่อกับที่มาของการ คุกคามในอนาคตจะเกิดขึ้น การอนุমানการคุกคามในอนาคตจะเพิ่มขึ้น และปฏิกริยาทางจิตก็ จะ เพิ่มขึ้น

จากคำแนะนำดังกล่าว ในการวิจัยครั้งนี้ การคาดหมายว่าจะติดต่อกับที่มาของการ คุกคามของผู้ร่วมการทดลองไม่ควรเกิดขึ้น เพราะผู้วิจัยเป็นนิสิตระดับปริญญาโทเท่านั้น ไม่ใช่ อาจารย์หรือบุคคลที่มีอำนาจต่อเนื่องในการรับรู้ของผู้ร่วมการทดลอง ดังนั้น การคาดหมายการ ติดต่อในอนาคตหรือเหตุการณ์ต่อเนื่องไม่ควรเกิดขึ้น

### เสรีภาพที่รับรู้และทางเลือก

Brehm และ Brehm (1981) อธิบายเกี่ยวกับสถานการณ์ที่มีทางเลือก 3 ทางเลือกว่า บุคคลจะรับรู้ว่ ตนเองมีเสรีภาพที่จะเลือกแต่ละทางเลือก และเสรีภาพที่จะไม่เลือกแต่ละ ทางเลือก แม้เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจที่สุดดูเหมือนจะเป็นเสรีภาพที่สำคัญที่สุด เสรีภาพที่จะเลือกอีก 2 ทางเลือกก็เป็นเสรีภาพและสามารถถูกลิดรอนหรือถูกคุกคามได้เช่นกัน

ไม่ใช่แต่ผลลัพธ์ทางบวกเท่านั้นที่เป็นที่มาของเสรีภาพที่สำคัญ ผลลัพธ์ทางลบก็เป็นที่มา ของเสรีภาพที่สำคัญได้เช่นกัน เสรีภาพที่สำคัญสำหรับผลลัพธ์ทางลบ คือ เสรีภาพที่จะหลีกเลี่ยง ถ้าบุคคลมีแต่ทางเลือกทางลบ และเสรีภาพที่จะหลีกเลี่ยงทางเลือกทางลบเรื่องใดเรื่องหนึ่งถูก ลิดรอน ปฏิกริยาทางจิตก็อาจเกิดขึ้น ถ้าบุคคลมีทางเลือกระหว่างทางเลือกทางบวกกับทางเลือก ทางลบ การกำจัดทางเลือกทางบวกเป็นการกระตุ้นปฏิกริยาทางจิต เพราะไม่เพียงเป็นการสูญเสีย เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกทางบวก แต่ยังเป็นการสูญเสียเสรีภาพที่จะหลีกเลี่ยงทางเลือกทางลบ

Wicklund (1974) อธิบายเพิ่มเติมว่า บุคคลไม่ได้ต้องการผลลัพธ์ทางบวกเท่านั้น ปฏิกริยาทางจิตอาจเกิดขึ้นโดยการบังคับให้บุคคลเลือกทางเลือกทางบวกหรือทางเลือกที่ต้องการ เสรีภาพที่จะไม่เลือกทางเลือกที่ต้องการอาจเป็นเสรีภาพที่สำคัญน้อยกว่าเสรีภาพที่จะเลือก ทางเลือกที่ต้องการ ปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลถูกบังคับไม่ให้เลือกทางเลือกที่ต้องการ น้อยกว่าเมื่อบุคคลถูกบังคับให้เลือกทางเลือกที่ต้องการ

ความน่าดึงดูดใจระดับที่เท่ากันจะทำให้ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นมากหรือน้อยเป็นปัญหาที่ ค่อนข้างซับซ้อน ถ้าความน่าดึงดูดใจของวัตถุ 2 วัตถุเท่ากันเพราะเหมือนกัน ปฏิกริยาทางจิตจะ ไม่ถูกกระตุ้น เพราะวัตถุทั้ง 2 เติมเต็มความต้องการที่เหมือนกัน การสูญเสียวัตถุอันใดอันหนึ่ง ไม่ได้คุกคามเสรีภาพ ถ้าวัตถุทั้ง 2 แตกต่างกัน แม้ความน่าดึงดูดใจของวัตถุจะเท่ากัน การสูญเสีย วัตถุอันใดอันหนึ่งจะกระตุ้นให้ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้น ระดับของปฏิกริยาทางจิตเป็นส่วนหนึ่งของ ระดับที่สุดของความน่าดึงดูดใจของวัตถุที่สูญเสีย และความสำคัญที่อาจเกี่ยวข้องกับเสรีภาพที่จะ หลีกเลียงทางเลือกที่เหลืออยู่

สำหรับการตัดสินใจกับทางเลือกที่น่าดึงดูดใจ 2 ทางเลือก ทางเลือก ก และทางเลือก ข สมมติให้ ก น่าดึงดูดใจมากกว่า ข และให้ความน่าดึงดูดใจของ ก คงที่ และให้ความน่าดึงดูดใจ ของ ข เพิ่มขึ้น เสรีภาพการตัดสินใจจะเพิ่มขึ้น เมื่อทางเลือกทั้ง 2 มีความน่าดึงดูดใจใกล้เคียง และจะลดลง เมื่อ ข น่าดึงดูดใจมากกว่า ก อย่างชัดเจน (Steiner, 1970) แต่สำหรับทฤษฎี ปฏิกริยาทางจิต ถ้าบุคคลสูญเสียเสรีภาพที่จะเลือก ข หรือทางเลือกที่น่าดึงดูดใจน้อยกว่า ระดับ ของปฏิกริยาทางจิตเป็นผลลัพธ์ตรงของความน่าดึงดูดใจของ ข ไม่สำคัญว่า ความน่าดึงดูดใจของ ข กับ ก ในเชิงสัมพัทธ์จะเป็นอย่างไร

### การตัดสินใจเลือกทางเลือกหลายทางเลือก

ในสถานการณ์ 1 ทางเลือกจากหลายทางเลือก การตัดสินใจเลือกทางเลือกใดทางเลือก หนึ่งคุกคามเสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกอื่น ๆ และเสรีภาพที่จะไม่เลือกทางเลือกที่ต้องการ ในสถานการณ์ 2 ทางเลือก เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกที่ไม่น่าดึงดูดใจในอดีตสำคัญกว่าเสรีภาพ ที่จะไม่เลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจ ถ้าทางเลือกทั้งหมดน่าดึงดูดใจ เหตุผลดังกล่าวก็สามารถ ประยุกต์กับสถานการณ์ทางเลือกหลายทางเลือก และสามารถคาดหมายว่า ทางเลือกที่ไม่น่า ดึงดูดใจในอดีตทั้งหมดจะน่าดึงดูดใจเพิ่มขึ้นในสัดส่วนของความน่าดึงดูดใจในอดีต ความน่า ดึงดูดใจในอดีตเป็นตัวกำหนดความสำคัญของเสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกนั้น ๆ

การเลือก 1 ทางเลือกจากหลายทางเลือกสามารถกระตุ้นปฏิกิริยาทางจิตให้เกิดขึ้นมากกว่าเมื่อเปรียบเทียบกับทางเลือกที่น่าดึงดูดใจในอดีต เพราะแนวโน้มที่จะเลือกทางเลือกหนึ่ง ทางเลือก ในเวลาเดียวกัน ก็คุกคามเสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกอื่น ๆ ดังนั้น ในสถานการณ์ ทางเลือกหลายทางเลือก ที่สามารถเลือก 1 ทางเลือกเท่านั้น เราสามารถคาดหมายว่า ความน่าดึงดูดใจของทางเลือกที่เคยน่าดึงดูดใจจะลดลง แต่ความน่าดึงดูดใจของทางเลือกที่ไม่น่าดึงดูดใจในอดีตจะเพิ่มขึ้น

### ความสำนึกในตนเอง (Self-Consciousness)

ในปี ค.ศ. 1972 Duval และ Wicklund เสนอทฤษฎีการตระหนักถึงตนเอง (Self-Awareness Theory) ในหนังสือ A theory of objective self-awareness เนื้อหาของทฤษฎีอธิบายเกี่ยวกับสถานะที่บุคคลให้ความสนใจกับตนเองเสมือนตนเองเป็นวัตถุหรือเป็นเป้าหมายของความสนใจ โดยสามารถแบ่งเป็นความสนใจในตัวตนด้านที่ปิดบังหรือเป็นตัวตนที่ซ่อนเร้นของบุคคลและตัวตนด้านที่เป็นส่วนที่เปิดเผยหรือแสดงออกของบุคคล การทดลองมากมายศึกษาปัจจัยที่กระตุ้นหรือกำกับบุคคลให้สนใจในตัวตนด้านที่เป็นส่วนบุคคลหรือด้านที่เป็นสาธารณะ ค้นพบว่า สิ่งกระตุ้นที่ทำให้บุคคลหันความสนใจเข้าหาตัวตนด้านบุคคล ได้แก่ คำถามเกี่ยวกับความรู้สึกในเวลานั้น ๆ สัญลักษณ์ของความหิวหรือความเจ็บ กระจุกขนาดเล็ก สิ่งกระตุ้นที่ทำให้บุคคลหันความสนใจเข้าหาตัวตนด้านสาธารณะ ได้แก่ การถูกจ้องมองหรือถูกละเลยจากคนอื่น กล้อง หรือกระจุกขนาดใหญ่

การตระหนักถึงตนเองที่เกิดขึ้นในห้องทดลองนั้น เป็นสถานะที่เกิดขึ้นชั่วคราว และเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอก ในปี ค.ศ. 1975 Fenigstein และคณะ จึงพัฒนามาตรวัดความสำนึกในตนเองเพื่อวัดลักษณะบุคลิกภาพที่มีลักษณะดังกล่าว เรียกว่า ความสำนึกในตนเอง (self-consciousness) (ธีระพร อูวรรณโณ, 2535) เพื่อไม่ให้สับสนกับการตระหนักถึงตนเอง (self-awareness) หรือ การให้ความสนใจกับตนเองที่เกิดขึ้นเพราะปัจจัยภายนอกและเกิดขึ้นชั่วคราวเท่านั้น (เรียกว่า ความสนใจในตนเอง หรือ self-attention และ self-focus ในกรณีที่เหมาะสมถึงสถานะดังกล่าวที่เกิดขึ้นทั้งจากปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน)

ความสำนึกในตนเองสามารถแบ่งแยกเป็นความสำนึกในตนเองแบบบุคคลและความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะ เช่นกัน Fenigstein และคณะ (1975) ระบุว่า ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลมีลักษณะใกล้เคียงกับบุคลิกภาพแบบครุ่นคิดเรื่องตัวเอง (introversion) ของ



Jung (1933) แต่ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลเจาะจงที่ความคิด และการสะท้อนที่มุ่งเน้นเฉพาะกับตัวตนเท่านั้น ตรงกันข้าม คนที่มีความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะจะตระหนักถึงตนเองในฐานะที่เป็นวัตถุทางสังคม คนที่มีความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะจะกังวลกับลักษณะทางร่างกายที่คนอื่นมองเห็น และการทำให้คนอื่นรู้สึกประทับใจ ความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะมีลักษณะใกล้เคียงกับมโนทัศน์ของ Mead (1934) ที่ระบุว่า ความสำนึกของตัวตน (consciousness of self) เกิดขึ้นเมื่อบุคคลรู้สึกตระหนักถึงมุมมองของคนอื่น คือ มองเห็นตนเองว่าเป็นวัตถุทางสังคม อันเป็นประเด็นที่สำคัญของความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะ

ความสำนึกในตนเองทั้ง 2 แบบ เป็นอิสระจากกัน การที่บุคคลมีความสำนึกในตนเองแบบหนึ่งต่ำไม่ได้หมายความว่า บุคคลนั้นจะมีความสำนึกในตนเองอีกแบบหนึ่งสูง และการที่บุคคลมีความสำนึกในตนเองแบบหนึ่งสูงก็ไม่ได้หมายความว่า บุคคลนั้นจะมีความสำนึกในตนเองอีกแบบหนึ่งสูง เพราะความสำนึกในตนเองทั้ง 2 แบบไม่ได้เป็นขั้วคู่ที่อยู่ตรงกันข้ามบนมิติ 1 มิติ ดังนั้น มาตราวัดความสำนึกในตนเองสามารถจำแนกบุคคลเป็น 4 กลุ่ม คือ

1. กลุ่มที่ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงแต่ความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะต่ำ
2. กลุ่มที่ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำแต่ความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะสูง
3. กลุ่มที่ความสำนึกในตนเองสูงทั้ง 2 แบบ
4. กลุ่มที่ความสำนึกในตนเองต่ำทั้ง 2 แบบ

#### ผลของความสำนึกในตนเองแบบบุคคล

เนื่องจากความสำนึกในตนเองแบบบุคคลกับการตระหนักถึงตนเองแบบบุคคลเป็นสถานะทางจิตที่เหมือนกัน ความแตกต่าง คือ ปัจจัยที่ทำให้สถานะทางจิตดังกล่าวเกิดขึ้น ดังนั้น ผลของความสำนึกในตนเองแบบบุคคลกับผลของการตระหนักถึงตนเองแบบบุคคลจึงเหมือนกัน

#### ลักษณะที่สำคัญของบุคคลที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคล

1. ความหนักแน่นหรือความรุนแรงของอารมณ์ ทั้งอารมณ์ทางบวกและทางลบที่เกิดขึ้น

จะชัดเจนหรือรุนแรง เมื่อมีความสุขก็จะสุขมากและเมื่อมีความทุกข์ก็จะทุกข์มาก ผลของความ  
สำนึกในตนเองแบบบุคคลข้อ 1 สรุปลงจากการทดลองของ Scheier และ Carver (1977)  
ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองเพศชายดูภาพเปลือยของสตรีที่น่าดึงดูดใจ โดยแบ่งเป็น 2  
กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขที่ถูกจัดกระทำให้ตระหนักถึงตนเองแบบบุคคลและกลุ่มตัวอย่าง  
ในเงื่อนไขที่ไม่ได้ถูกจัดกระทำให้ตระหนักถึงตนเองแบบบุคคล ผลการทดลองแสดงว่า การ  
ตระหนักถึงตนเองแบบบุคคลทำให้ความรู้สึกหรืออารมณ์ของผู้ร่วมการทดลองรุนแรง สำหรับ  
อารมณ์ทางลบ จากการทดลองของ Fenigstein (1974) ผู้ร่วมการทดลองถูกผู้ดำเนินการทดลอง  
กระตุ้นให้โมโห โดยแบ่งผู้ร่วมการทดลองเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มตัวอย่างที่



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Fenigstein และคณะ (1975) เริ่มต้นพัฒนามาตรวัดความสำนึกโดยระบุพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสำนึกในตนเอง และพัฒนาข้อกระทงโดยอาศัยพฤติกรรมนั้น ๆ เป็นแนวทางดังนี้

- (ก) หมกมุ่นกับพฤติกรรมในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต
- (ข) อ่อนไหวต่อความรู้สึกของตนเอง
- (ค) รู้จักอนุมานสาเหตุด้านบวกและด้านลบของตนเอง
- (ง) พฤติกรรมพินิจพิจารณาตนเอง
- (จ) แนวโน้มที่จะจินตนาการเกี่ยวกับตนเอง
- (ช) ตระหนักถึงการปรากฏและการนำเสนอเกี่ยวกับร่างกายของตนเอง
- (ฉ) กังวลเกี่ยวกับการยกย่องสรรเสริญจากคนอื่น

Fenigstein และคณะ (1975) วิเคราะห์หาความตรงโดยการวิเคราะห์หองค์ประกอบ การวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 1 มาตรวัดความสำนึกในตนเองประกอบด้วย ข้อกระทง 38 ข้อ เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 212 คน (หญิง 130 คน ชาย 82 คน) การวิเคราะห์องค์ประกอบ ค้นพบว่ามาตรวัดความสำนึกในตนเองมี 3 องค์ประกอบ คือ

1. ความสำนึกในตนเองแบบบุคคล (private self-consciousness)
2. ความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะ (public self-consciousness)
3. ความกังวลทางสังคม (social anxiety)

การวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2 ข้อกระทงถูกปรับปรุงและเรียงเรียงเพื่อแก้ไขความบกพร่องที่เกิดขึ้นในการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 1 เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง 9 กลุ่ม จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,821 คน การวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 2 ยืนยัน 3 องค์ประกอบที่ค้นพบในการวิเคราะห์องค์ประกอบครั้งที่ 1 มาตรวัดความสำนึกในตนเองประกอบด้วยข้อกระทง 23 ข้อ การให้คะแนน 5 ช่วง จาก 0 ไม่จริงมาก ถึง 4 จริงมาก

ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงจากการทดสอบซ้ำในเวลา 2 สัปดาห์ กลุ่มตัวอย่าง 84 คน ค่าสหสัมพันธ์ของการทดสอบซ้ำของมาตรวัดความสำนึกในตนเองแบบบุคคลเท่ากับ .79 มาตรวัดความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะเท่ากับ .84 มาตรวัดความกังวลทางสังคมเท่ากับ .73 ค่าสหสัมพันธ์ของมาตรวัดความสำนึกในตนเองเท่ากับ .80



## งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

### การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลกับปฏิบัติการทางจิต

1. ทิพย์วัลย์ สุทิน (2529) ให้นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 90 คน ชาย 45 คน หญิง 45 คน เงื่อนไขการทดลอง 3 เงื่อนไข แต่ละเงื่อนไขมีผู้ร่วมการทดลอง 30 คน ชาย 15 คน หญิง 15 คน ขั้นตอนที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า การทดลองเป็นการศึกษาเกี่ยวกับการจดจำ เมื่อผู้ร่วมการทดลองทำกิจกรรมที่ผู้ดำเนินการทดลองบอกเรียบร้อยแล้ว ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองจัดอันดับความชอบพอที่มีต่อของ 6 ชิ้น ของ 6 ชิ้นเป็นอุปกรณ์ประกอบในกิจกรรมที่ผู้ร่วมการทดลองทำในขั้นตอนที่ 1 เมื่อจัดอันดับแล้ว ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองให้คะแนนกับของแต่ละชิ้น ตั้งแต่ 0 – 100 เมื่อผู้ร่วมการทดลองให้คะแนนแล้ว ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองดูภาพ 1 ภาพเป็นเวลา 7 นาที โดยผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เพื่อทดสอบความสามารถในการสังเกตจดจำระหว่างเวลา 7 นาที ผู้ดำเนินการทดลองออกจากห้องทดลองที่ 1 เพื่อนำข้อมูลอันดับความชอบและคะแนนความชอบไปให้กับผู้ดำเนินการทดลองอีก 1 คนที่ห้องทดลองที่ 2

ในเงื่อนไขที่ 1 เมื่อผู้ดำเนินการทดลองกลับมาที่ห้องทดลองที่ 1 แล้วให้ผู้ร่วมการทดลองไปที่ห้องทดลองที่ 2 เพื่อเลือกของ 1 ชิ้นจาก 2 ชิ้นจากผู้ดำเนินการทดลองคนที่ 2 ที่ห้องทดลองที่ 2 แต่เมื่อผู้ร่วมการทดลองไปที่ห้องทดลองที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองคนที่ 2 ให้ผู้ร่วมการทดลองรับของ 1 ชิ้น (ของอันดับที่ 3 ของผู้ร่วมการทดลอง) โดยผู้ร่วมดำเนินการทดลองจะเก็บของอีก 1 ชิ้น (ของอันดับที่ 4 ของผู้ร่วมการทดลอง) เมื่อผู้ร่วมการทดลองกลับมาที่ห้องทดลองที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า มีความผิดพลาดในขั้นตอนการบันทึกคะแนน ขอให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินความชอบต่อของอีกครั้ง โดยไม่ได้ให้ผู้ร่วมการทดลองจัดอันดับความชอบต่อของอีกครั้ง และให้ผู้ร่วมการทดลองประเมินผู้ดำเนินการทดลองคนที่ 2 ในเงื่อนไขการทดลองที่ 2 ขั้นตอนการทดลองเหมือนในเงื่อนไขการทดลองที่ 1 แต่ผู้ดำเนินการทดลองคนที่ 2 บอกผู้ร่วมการทดลองว่าให้รับของ 1 ชิ้น (ของอันดับที่ 3 ของผู้ร่วมการทดลอง) เพราะไม่มีของอีก 1 ชิ้น (ของอันดับที่ 4 ของผู้ร่วมการทดลอง) ในเงื่อนไขการทดลองที่ 3 เป็นเงื่อนไขที่ไม่มีการลิดรอนเสรีภาพผู้ร่วมการทดลองได้เลือกของ 1 ชิ้นจาก 2 ชิ้น วัดปฏิบัติการทางจิต โดยนำคะแนนการประเมินของอันดับที่ 4 ในครั้งหลังลบครั้งแรก ลบ คะแนนการประเมินของอันดับที่ 3 ครั้งหลังลบครั้งแรก ปฏิบัติการทางจิตสามารถสังเกตจากการที่ผู้ร่วมการทดลองเพิ่มความชอบต่อของอันดับที่ 4 และ/

หรือ ลดความชอบต่อของอันดับที่ 3 และวัดเจตคติของผู้ร่วมการทดลองต่อผู้ดำเนินการทดลองคนที่ 2

ผลการทดลอง คือ ผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่ 1 หรือเงื่อนไขที่ถูกลิตรอนเสรีภาพโดยบุคคล มีปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นมากกว่าและมีเจตคติทางบวกต่อผู้ร่วมดำเนินการทดลองน้อยกว่าผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่ 2 และเงื่อนไขที่ 3 คือ เงื่อนไขที่ถูกลิตรอนเสรีภาพโดยสถานการณ์ และเงื่อนไขที่ไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ นอกจากนี้ ผู้ร่วมการทดลองในเงื่อนไขที่ 1 ยังมีความชอบต่อของที่ไม่ได้รับมากกว่าในเงื่อนไขที่ 2 และในเงื่อนไขที่ 3

2. Cherulnik และ Citrin (1974) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างบุคคลกับปฏิกิริยาทางจิต ค้นพบผลการทดลองที่แตกต่างจากการศึกษาอื่น ๆ คือ ค้นพบว่า ความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีลักษณะอัตลิติตและผู้ที่มีลักษณะปรลิติตอาจไม่ได้เกิดขึ้นเพราะลักษณะนิสัยต่อสิ่งกระตุ้นปฏิกิริยาทางจิต แต่เกิดขึ้นเพราะรูปแบบการตอบสนองที่แตกต่างกันต่อการลิตรอนเสรีภาพที่มีลักษณะแตกต่างกัน ทดลองโดยอาศัยรูปแบบการทดลองของ Brehm และคณะ (1966) โดยจำแนกผู้ร่วมการทดลองเป็นผู้ที่มีลักษณะอัตลิติตและผู้ที่มีลักษณะปรลิติต โดยอาศัยมาตรวัดความเชื่ออัตลิติต-ปรลิติตของ Rotter (1966) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองเป็นภาพที่มีจำหน่ายในร้านค้าของมหาวิทยาลัยจำนวน 4 ภาพที่ถูกคัดเลือกจากภาพ 10 ภาพ โดยนักศึกษา 100 คนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลอง

Cherulnik และ Citrin (1974) คาดหมายปฏิสัมพันธ์ระหว่างลักษณะของการลิตรอนเสรีภาพกับลักษณะอัตลิติตปรลิติต โดยให้เหตุผลว่า ผู้ที่มีลักษณะอัตลิติตจะอ่อนไหวต่อการสูญเสียเสรีภาพที่ตนเองรับผิดชอบ แต่ผู้ที่มีลักษณะปรลิติตจะอ่อนไหวต่อการสูญเสียเสรีภาพที่ตนเองไม่ได้รับรับผิดชอบ ปฏิกิริยาทางจิตถูกคาดหมายว่าจะเกิดขึ้นมากที่สุดในผู้ที่มีลักษณะอัตลิติตเมื่อเป็นการลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล คือ เมื่อผู้ดำเนินการทดลองระบุเหตุผลของการลิตรอนเสรีภาพว่าเกิดขึ้นเพราะผู้ร่วมการทดลอง และปฏิกิริยาทางจิตถูกคาดหมายว่าจะเกิดขึ้นมากที่สุดในผู้ที่มีลักษณะปรลิติตเมื่อเป็นการลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ คือ เมื่อผู้ดำเนินการทดลองระบุเหตุผลของการลิตรอนเสรีภาพว่าเกิดขึ้นเพราะความผิดพลาดในการขนส่ง ผลการทดลองสนับสนุนสมมติฐาน

ความแตกต่างระหว่างการลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและแบบสถานการณ์ การถูกคนอื่นตรวจสอบประวัติโดยไม่ได้ขออนุญาตและถูกตัดสินว่าอะไรมีความหมายและไม่มี ความหมาย

ลีดรอนเสรีภาพของผู้ร่วมการทดลองมากกว่าการผิดพลาดในการขนส่ง จำนวนของเสรีภาพที่ถูกลีดรอนโดยตรงและโดยอ้อม และการรับรู้เจตนาของผู้ดำเนินการทดลองในเงื่อนไขที่ถูกลีดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าแบบสถานการณ์ ความแตกต่างระหว่างผู้ที่มีลักษณะอัตลิติตและผู้ที่มีลักษณะปรลิติตชัดเจนที่สุดในเงื่อนไขที่การคุกคามค่อนข้างรุนแรง

3. รสลิน สุรสนธิ (2540) วิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปฏิภรียาทงจิตกับการกำกักับการแสดงออกของตน กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 392 คน ชาย 126 คน หญิง 266 คน จำแนกกลุ่มตัวอย่างโดยระดับคะแนนการกำกักับการแสดงออกของตน คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีการกำกักับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ เงื่อนไขการทดลอง 6 เงื่อนไข แต่ละเงื่อนไขมีผู้ร่วมการทดลอง 20 คน ชาย 10 คน หญิง 10 คน ทั้งหมด 120 คน เก็บข้อมูลเป็นรายบุคคล เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เป็นภาพปกเทป จำนวน 10 ภาพ ให้นิสิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในขั้นตอนการทดลองจำนวน 50 คน จัดอันดับความชอบต่อภาพปกเทปทั้งหมด คัดเลือกเฉพาะภาพปกเทปอันดับที่ 1 - อันดับที่ 4 เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง เงื่อนไขการลีดรอนเสรีภาพ 3 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ร่วมการทดลองรับรู้ว่าการลีดรอนเสรีภาพเกิดขึ้นเพราะบุคลิกภาพและประวัติของตนเอง เงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ร่วมการทดลองรับรู้ว่าการลีดรอนเสรีภาพเกิดขึ้นเพราะความผิดพลาดในการขนส่ง และเงื่อนไขสุดท้าย เงื่อนไขไม่มีการลีดรอนเสรีภาพเป็นเงื่อนไขควบคุม

ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบพอภาพปกเทป 4 ภาพ (ถูกคัดเลือกโดยนิสิตที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 50 คน) ผู้ดำเนินการทดลองนัดหมายผู้ร่วมการทดลองโดยเว้นระยะเวลา 2 วัน เพื่อให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกเทป 1 ม้วน จาก 4 ม้วนเป็นของตอบแทน เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินบอกผู้ร่วมการทดลองดังนี้

กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เทป 1 ม้วนถูกคัดออก (ปกเทปเป็นอันดับที่ 3) เพราะ พิจารณาจากบุคลิกลักษณะ

กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เทป 1 ม้วนถูกคัดออก (ปกเทปอันดับที่ 3) เพราะความผิดพลาดในการขนส่ง

ผลการทดลอง คือ นิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำไม่มีความแตกต่างในปฏิกริยาทางจิตที่เกิดขึ้น และเหตุผลของการลดรอนเสรีภาพมีอิทธิพลต่อปฏิกริยาทางจิตในนิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงเท่านั้น

### งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำนึกในตนเองกับปฏิกริยาทางจิต

Carver และ Scheier (1981b) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความสำนึกในตนเองกับปฏิกริยาทางจิต ในการทดลองที่ 1 อาศัยรูปแบบการทดลองของ Snyder และ Wicklund (1976) เป็นการทดลองซ้ำการทดลองของ Carver (1977) โดยกลุ่มตัวอย่างในการทดลองของ Carver เป็นนักศึกษาเพศหญิง และถูกกระตุ้นให้ตระหนักถึงตนเอง แต่กลุ่มตัวอย่างในการทดลองของ Carver และ Scheier เป็นนักศึกษาเพศชาย จำแนกกลุ่มตัวอย่างจากคะแนนความสำนึกในตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีที่มีคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำร้อยละ 25 ของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ร่วมการทดลอง 70 คน ถูกสุ่มเข้าสู่เงื่อนไขคุกคามสูงและเงื่อนไขคุกคามต่ำ ผู้ร่วมการทดลอง 10 คน ถูกคัดออกเพราะคิดเห็นแตกต่างจากจุดยืนของข้อความที่จะคุกคาม เห็นผลที่ถูกคัดออก คือ เมื่อบุคคลคิดเห็นแตกต่างจากจุดยืนของการสื่อสารที่จะคุกคาม ปฏิกริยาทางจิตจะไม่ได้ถูกกระตุ้นให้เกิดขึ้น เพราะบุคคลเคยมีโอกาสแสดงพฤติกรรมเสรีนั้น ๆ แล้ว

ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า วัตถุประสงค์ของการทดลอง คือ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับความประทับใจ ผู้ดำเนินการทดลองให้ข้อมูลของ Adrian Thomas โดยสมมติให้ Adrian เป็นบุคคลที่ถูกเสนอเป็นคณะกรรมการศึกษากัญชาของ Florida (Florida Marijuana Study Commission) และให้ผู้ร่วมการทดลองระบุความคิดเห็นในประเด็นปัญหาที่หลากหลาย

เครื่องมือในการทดลองประกอบด้วยกระดาษคำถาม 2 ชุด กระดาษคำถามชุดที่ 1 ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับประวัติและความคิดเห็นต่อประเด็นต่าง ๆ ของ Adrian Thomas และคำถามวัดความคิดเห็นของผู้ร่วมการทดลองว่า สนับสนุนหรือต่อต้านการแต่งตั้งให้ Adrian Thomas เป็นคณะกรรมการ ให้ผู้ร่วมการทดลองตอบในมาตรวัดมากน้อย 10 ช่วงคะแนน เริ่มต้นที่สนับสนุนสุดขั้ว และสิ้นสุดที่ต่อต้านสุดขั้ว สุดท้าย ให้ผู้ร่วมการทดลองส่งคืนกระดาษคำถามชุดที่ 1 ให้ผู้ดำเนินการทดลอง

เมื่อผู้ร่วมการทดลองส่งคืนกระดาษคำถามชุดที่ 1 ให้ผู้ดำเนินการทดลอง ผู้ดำเนินการทดลองให้กระดาษคำถามชุดที่ 2 โดยผู้ดำเนินการทดลองถูกปิดบังจากเงื่อนไขการทดลอง คือผู้ดำเนินการทดลองถูกปิดบังไม่ให้อ่านว่า กระดาษคำถามชุดที่ 2 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคนเป็นกระดาษคำถามในเงื่อนไขความสูงหรือความต่ำ ในเงื่อนไขความสูง ข้อความเริ่มต้นว่า “มีเหตุผลมากมายที่ฉันรู้ว่า คุณจะสรุปว่า Thomas เป็นตัวเลือกที่สมเหตุสมผลสำหรับตำแหน่ง” และลงท้ายว่า “Thomas เหมาะสมกับตำแหน่ง คุณไม่มีทางเลือก ยกเว้นเห็นด้วยกับฉัน” ในเงื่อนไขความต่ำ ข้อความชักจูงแต่ไม่ได้บังคับ การวัดหลังการสื่อสารกับการวัดก่อนการสื่อสารเหมือนกัน และผู้ร่วมการทดลองส่งคืนกระดาษคำถามชุดที่ 2 ให้ผู้ดำเนินการทดลอง

เมื่อจำแนกผู้ร่วมการทดลองด้วยคะแนนความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะ ระดับของการคุกคามไม่มีผลต่อผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะสูง แต่สำหรับผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะต่ำ การคุกคามสูงทำให้ผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนแปลงเจตคติในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับสาร แต่การคุกคามต่ำทำให้ผู้ร่วมการทดลองเปลี่ยนแปลงเจตคติในทิศทางของสาร

ผลการทดลองสนับสนุนสมมติฐานว่า ผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงมีปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นมากกว่าผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ สอดคล้องกับการค้นพบของ Carver (1977) ที่ทดลองการจัดกระทำให้ผู้ร่วมการทดลองเพศหญิงตระหนักถึงตนเอง

ความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะรบกวนการแสดงออกของปฏิกิริยาทางจิต และแนวโน้มที่จะถูกโน้มน้าวด้วยการสื่อสารที่ไม่ได้คุกคาม ผู้ร่วมการทดลองอาจรู้สึกถูกกดดันจากสังคม แต่ ก็ต้องการนำเสนอภาพลักษณ์ ดังนั้น ปฏิกิริยาทางจิตจะเกิดขึ้นน้อยในสถานการณ์ที่ผู้ร่วมการทดลองตระหนักถึงมาตรฐานสังคมมากกว่าการคุกคามเสรีภาพของตนเอง

ผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะสูงตระหนักถึงบริบททางสังคมในการทดลองที่ 1 การจัดกระทำปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นจากอิทธิพลทางสังคม สถานการณ์ที่กำกวมและบริบททางสังคมที่เกิดขึ้นโดยบังเอิญทำให้ผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะสูงระมัดระวังในการผูกมัดตนเอง Carver และ Scheier (1981b) อนุมานว่า เหตุผลดังกล่าวเป็นสาเหตุให้ผลปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นในผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะสูงค่อนข้างน้อย



ในการทดลองที่ 2 อาศัยรูปแบบการทดลองของ Linder, Wortman, และ Brehm (1971) ผู้ร่วมการทดลองเป็นนักศึกษาเพศหญิง 44 คน จำแนกผู้ร่วมการทดลองโดยคะแนนความสำคัญในตนเองแบบบุคคล ผู้ร่วมการทดลองถูกสุ่มเข้าสู่เงื่อนไขการทดลอง 2 เงื่อนไข คือ เงื่อนไขคุณค่าสูง และเงื่อนไขคุณค่าต่ำ ผู้ร่วมการทดลอง 11 คนในแต่ละเงื่อนไขการทดลอง ผู้ร่วมการทดลองรับรู้ว่าการทดลองเป็นการสำรวจทัศนคติเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติของนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาทางสังคม

ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกผู้สัมภาษณ์ 2 คนที่ถูกสมมติเป็นนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยาคลินิก ผู้สัมภาษณ์ทั้ง 2 คนมีลักษณะวิธีการสัมภาษณ์ที่แตกต่างกัน ผู้ร่วมการทดลองอ่านข้อมูลเกี่ยวกับผู้สัมภาษณ์และมีเวลา 3 นาทีเพื่อทำความเข้าใจกับผู้สัมภาษณ์ ผู้ร่วมการทดลองตอบคำถาม 2 ข้อ ข้อที่ 1 ให้ผู้ร่วมการทดลองระบุว่า ต้องการให้ผู้สัมภาษณ์คนที่ 1 เป็นผู้สัมภาษณ์มากน้อยอย่างไร ข้อที่ 2 ให้ผู้ร่วมการทดลองระบุว่า ต้องการให้ผู้สัมภาษณ์คนที่ 2 เป็นผู้สัมภาษณ์มากน้อยอย่างไร มาตรฐานเป็นแบบชั่วคราว 36 ระดับ ตัวแปรในการศึกษา คือ ความแตกต่างระหว่างการให้คะแนนของผู้ร่วมการทดลองของผู้สัมภาษณ์ 2 คน ในเงื่อนไขคุณค่าสูงผู้ร่วมการทดลองมีเวลาดัดสินใจ 3 นาที ในเงื่อนไขคุณค่าต่ำผู้ร่วมการทดลองมีเวลาดัดสินใจ 10 นาที

ผลการทดลองสอดคล้องกับสมมติฐานว่า การคุณค่าที่จัดกระทำมีผลต่อผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงมากกว่าผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ แต่ในเงื่อนไขคุณค่าต่ำ ไม่มีความแตกต่างกันในการเปรียบเทียบการให้คะแนนผู้สัมภาษณ์ ระหว่างผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ ตรงกันข้าม ในเงื่อนไขคุณค่าสูง ผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงให้คะแนนผู้สัมภาษณ์ใกล้เคียงกันมากกว่าผู้ร่วมการทดลองที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ

ผลการทดลองแสดงว่า การคุณค่ามีผลต่อผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงมากกว่าผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ ข้อสังเกต คือ ผลการทดลองสอดคล้องกับผลการทดลองที่ 1 ของ Carver (1977) และผู้ร่วมการทดลองไม่ได้ถูกคัดเลือกโดยระดับที่สุดของความสำคัญในตนเอง เมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยคะแนนความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะ ผลการทดลองแตกต่างจากเมื่อวิเคราะห์ข้อมูลโดยคะแนนความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะในการทดลองที่ 1 คือ ความสำคัญในตนเองแบบสาธารณะไม่มีอิทธิพลต่อผู้ร่วมการทดลองในการทดลองที่ 2

การจัดกระทำในการทดลองที่ 1 เกิดขึ้นจากแหล่งภายนอก คือ ผู้ดำเนินการทดลอง แต่การจัดกระทำในการทดลองที่ 2 เกิดขึ้นจากแหล่งภายใน คือ ผู้ร่วมการทดลอง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงอนุมานการคุกคามที่เกิดขึ้นจากทั้ง 2 แหล่ง แต่ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะสูงอนุมานการคุกคามที่เกิดขึ้นจากแหล่งภายนอกเท่านั้น

การค้นพบในการศึกษานี้ยังสนับสนุนว่า ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลกับการจัดกระทำให้ตระหนักถึงตนเองโดยกระจกเงาทำให้ผู้ร่วมการทดลองมีพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกัน และความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะกับการจัดกระทำให้ตระหนักถึงตนเองโดยกล้องโทรทัศน์ทำให้ผู้ร่วมการทดลองมีพฤติกรรมที่ไม่แตกต่างกัน การศึกษาเกี่ยวกับบทบาทของการตระหนักถึงตนเอง ผู้วิจัยสามารถเลือกเครื่องมือที่เหมาะสมกับการทดลองคือ บุคลิกภาพ (ความสำนึกในตนเอง) หรือการจัดกระทำ (กระจกเงา หรือ กล้องโทรทัศน์)

นักจิตวิทยาอธิบายความหมายของการค้นพบของ Carver และ Scheier (1981) ว่า ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลแสดงออกความเชื่อของตนเองโดยไม่กังวลถึงผลกระทบทางสังคม แต่ก็มียุทธศาสตร์ว่า ผลที่เกิดขึ้นอาจถูกกำกับโดยความแตกต่างในการเสริมสร้างอัตมโนทัศน์ระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ Schlenker และ Weigold (1990) ระบุว่าอัตมโนทัศน์ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมุ่งเน้นที่ความเป็นอิสระและเอกลักษณ์ของตนเอง และพวกเขาจะเปลี่ยนแปลงเจตคติถ้าสามารถป้องกันความเชื่อในความเป็นอิสระของตนเอง

#### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบปฏิบัติการทางจิตจากการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลกับการลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ระหว่างกลุ่มนิสิตที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ
2. เพื่อเปรียบเทียบปฏิบัติการทางจิตจากการลิดรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและการลิดรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากระหว่างกลุ่มนิสิตที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ

### ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบปฏิบัติการทางจิตจากการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางและสนับสนุนกับการลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางและสนับสนุน
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาเฉพาะนิสิตที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำเท่านั้น โดยอาศัยมาตรวัดความสำนึกในตนเอง (SCS) ที่พัฒนาตามแนวทางของ Fenigstien และคณะ (1975)

### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 160 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการคัดเลือกเครื่องมือ
  - 1.1 สมุด 10 แบบ
  - 1.2 แบบฟอร์มการจัดอันดับความชอบต่อสมุด 10 แบบ
2. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 มาตรวัดความสำนึกในตนเอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการทดลอง
  - 3.1 สมุด 4 แบบ จากขั้นตอนคัดเลือกเครื่องมือ
  - 3.2 แบบฟอร์มการประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ
  - 3.3 คำชี้แจงเหตุผลของการลิดรอนเสรีภาพ
  - 3.4 มาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง



### คำจำกัดความ

ปฏิบัติการทางจิต หมายถึง พฤติกรรมตอบสนองของบุคคลเมื่อรู้สึกว่ ตนเองถูกลิตรอนเสรีภาพ

สำหรับการวิจัยนี้ หมายถึง

1. สำหรับเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย คือ คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 3 ในการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 ที่เพิ่มขึ้นในการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 คำนวณจากคะแนนการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 ลบคะแนนการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 ( $M2 - M1$ )

2. สำหรับเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก คือ คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 2 ในการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 ที่ลดลงในการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 คำนวณจากคะแนนการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 ลบคะแนนการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 ( $M1 - M2$ )

การลิตรอนเสรีภาพ หมายถึง การก้าจัด จำกัด หรือคุกคาม พฤติกรรม หรือ เสรีภาพที่บุคคลรู้สึกว่ ตนเองมี สำหรับการวิจัยครั้งนี้ แบ่งการลิตรอนเสรีภาพเป็น 4 แบบ ดังนี้

1. การลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล หมายถึง การทำให้บุคคลรับรู้ว่ เหตุผลของการลิตรอนเสรีภาพ คือ บุคลิกภาพของตนเอง สำหรับการวิจัยนี้ คือ เงื่อนไขที่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่ เมื่อประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดแล้ว ผู้ดำเนินการทดลองต้องการเวลา 2 วัน เพื่อจัดหาสมุดให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกเป็นของตอบแทน เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดอีกครั้ง และเลือกสมุด 1 แบบ แต่ก่อนผู้ร่วมการทดลองจะประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่ ต้องการให้เลือกสมุดหรือไม่เลือกสมุด ที่ผู้ดำเนินการทดลองกำหนด โดยให้เหตุผล ดังนี้

1.1 เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย คือ ผู้ดำเนินการทดลองคัดเลือกสมุดที่พิจารณาจากบุคลิกภาพของผู้ร่วมการทดลองว่ ไม่เหมาะสมกับผู้ร่วมการทดลอง และไม่ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดแบบดังกล่าว (สมุดอันดับที่ 3 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน)

1.2 เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก) คือ ผู้ดำเนินการทดลองคัดเลือกสมุดที่พิจารณาจากบุคลิกภาพของผู้ร่วมการทดลองว่าเหมาะสมกับผู้ร่วมการทดลอง และต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดแบบดังกล่าว (สมุดอันดับที่ 2 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน)

2. การลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ หมายถึง การทำให้บุคคลรับรู้ถึง เหตุผลของการลิตรอนเสรีภาพ คือ จำนวนของสมุด สำหรับการวิจัยนี้ คือ เงื่อนไขที่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เมื่อประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดแล้ว ผู้ดำเนินการทดลองต้องการเวลา 2 วัน เพื่อจัดหาสมุดให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกเป็นของตอบแทน เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดอีกครั้ง และเลือกสมุด 1 แบบ แต่ก่อนผู้ร่วมการทดลองจะประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่าต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดหรือไม่เลือกสมุดที่ผู้ดำเนินการทดลองกำหนด โดยให้เหตุผล ดังนี้

2.1 เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย คือ เนื่องจากสมุด 1 แบบเหลือจำนวนน้อยกว่าแบบอื่น ๆ ผู้ดำเนินการทดลองไม่ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดแบบดังกล่าว (สมุดอันดับที่ 3 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน)

2.2 การลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก คือ เนื่องจากสมุด 1 แบบเหลือจำนวนมากกว่าแบบอื่น ๆ ผู้ดำเนินการทดลองต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดแบบดังกล่าว (สมุดอันดับที่ 2 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน)

ความสำนึกในตนเองแบบบุคคล หมายถึง แนวโน้มที่บุคคลจะให้ความสำคัญกับอารมณ์ ความคิด ความรู้สึก ที่ซ่อนเร้นอยู่ในตนเอง

1. ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง สำหรับการวิจัยนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 76

2. ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ สำหรับการวิจัยนี้ คือ กลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25

## ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

### ตัวแปรอิสระ คือ

#### 1. ความสำนึกในตนเองแบบบุคคล

1.1 ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง

1.2 ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

#### 2. เงื่อนไขการทดลอง 5 เงื่อนไข

##### 2.1 เงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (PR-NO)

ในการทดลองครั้งที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ และจะให้เลือกสมุด 1 แบบในการทดลองครั้งที่ 2 เว้นระยะเวลา 2 วัน ในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า จะให้ประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดอีกครั้ง แต่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า ไม่ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 แบบ (สมุดอันดับที่ 3 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน) เพราะพิจารณาจากบุคลิกลักษณะของผู้ร่วมการทดลองแล้วไม่เหมาะสมกับผู้ร่วมการทดลอง

##### 2.2 เงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (PR-YS)

ในการทดลองครั้งที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ และจะให้เลือกสมุด 1 แบบในการทดลองครั้งที่ 2 เว้นระยะเวลา 2 วัน ในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า จะให้ประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดอีกครั้ง แต่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 แบบ (สมุดอันดับที่ 2 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน) เพราะพิจารณาจากบุคลิกลักษณะของผู้ร่วมการทดลองแล้วเหมาะสมกับผู้ร่วมการทดลอง

##### 2.3 เงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (ST-NO)

ในการทดลองครั้งที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ และจะให้เลือกสมุด 1 แบบในการทดลองครั้งที่ 2 เว้นระยะเวลา 2 วัน ในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า จะให้ประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดอีกครั้ง แต่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า ไม่ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 แบบ (สมุดอันดับที่ 3 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน) เพราะสมุดแบบดังกล่าวมีจำนวนเหลือน้อยกว่าสมุดแบบอื่น ๆ

2.4 เจ็อนไซลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ST-YS) ในการทดลองครั้งที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ และจะให้เลือกสมุด 1 แบบ ในการทดลองครั้งที่ 2 เว้นระยะเวลา 2 วัน ในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า จะให้ประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดอีกครั้ง แต่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า ต้องการให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 แบบ (สมุดอันดับที่ 2 ของผู้ร่วมการทดลองแต่ละคน) เพราะสมุดแบบดังกล่าวมีจำนวนเหลือมากกว่าสมุดแบบอื่น ๆ

2.5 เจ็อนไซไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ (CT) ในการทดลองครั้งที่ 1 ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ เว้นระยะเวลา 2 วัน ในการทดลองครั้งที่ 2 ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า จะให้ประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้งหมดอีกครั้ง และให้เลือกสมุด 1 แบบเป็นของตอบแทน

ตัวแปรตาม คือ ปฏิกริยาทางจิต

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ในเจ็อนไซลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเจ็อนไซลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเจ็อนไซลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

ทฤษฎีและการวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาสมมติฐานข้อที่ 1 -2

ปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลรับรู้ว่าคุณลิตรอนเสรีภาพโดยบุคคลมากกว่าเมื่อถูกลิตรอนเสรีภาพโดยสถานการณ์ (Brehm, 1966) และปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้นจากการลิตรอนเสรีภาพทั้งที่มีที่มาจากภายในและภายนอกในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง (Carver & Scheier, 1981) และเมื่อถูกลิตรอนเสรีภาพ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงจะมีปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 3 ในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลีดรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลีดรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบบุคคล

ทฤษฎีและการวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาสมมติฐานข้อที่ 3-4

แม้ Carver และ Scheier (1981) จะสรุปว่า ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงจะมีปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นจากการลีดรอนเสรีภาพทั้งที่มีที่มาจากภายในและภายนอก แต่การทดลองในประเทศไทยที่ศึกษาเปรียบเทียบปฏิกิริยาทางจิตจากการลีดรอนเสรีภาพที่มีเหตุผลที่แตกต่างกัน แต่การลีดรอนเสรีภาพที่มีที่มาจากภายนอกในการทดลองของทิพย์วัลย์ สุทิน (2529) และ รสลิน สุรสนธิ (2540) ไม่ได้ทำให้ปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นชัดเจน สาเหตุเพราะความแตกต่างทางวัฒนธรรม จึงเป็นไปได้ที่ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในประเทศไทยจะไม่มีปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นจากการลีดรอนเสรีภาพที่มีที่มาจากภายนอก

สมมติฐานข้อที่ 5 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลีดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

สมมติฐานข้อที่ 6 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลีดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขลีดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

ทฤษฎีและการวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาสมมติฐานข้อที่ 5-6

ปฏิกิริยาทางจิตจะเกิดขึ้น ในกรณีที่บุคคลรับรู้ว่าคุณลีดรอนเสรีภาพโดยบุคคลโดยตรงมากกว่าในกรณีที่บุคคลรับรู้ว่าคุณลีดรอนเสรีภาพโดยสถานการณ์ (Brehm, 1966)



สมมติฐานข้อที่ 7 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

สมมติฐานข้อที่ 8 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

ทฤษฎีและการวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาสมมติฐานข้อที่ 7- 8

ในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ บุคคลไม่ได้รู้สึกว่าตัวเองถูกลิดรอนเสรีภาพจากปัจจัยภายนอก แต่บุคคลอาจรู้สึกที่ตัวเองถูกลิดรอนเสรีภาพจากปัจจัยภายใน คือ การที่ต้องตัดสินใจเลือกทางเลือก การลิดรอนเสรีภาพลักษณะนี้เกิดขึ้นจากความรู้สึกของบุคคล คือ เกิดขึ้นเพราะบุคคลต้องตัดสินใจเลือกและตัดสินใจไม่เลือก การรู้สึกที่ตัวเองถูกลิดรอนเสรีภาพจากการที่ต้องตัดสินใจอาจก่อให้เกิดปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง Carver และ Scheier (1981) สรุปว่า ปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ไม่ว่าจะการลิดรอนเสรีภาพจะมีที่มาจากภายนอกหรือภายใน แต่ปฏิกริยาทางจิตจะเกิดขึ้นในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะเมื่อการลิดรอนเสรีภาพมีที่มาจากภายนอกเท่านั้น แต่ปฏิกริยาทางจิตที่เกิดขึ้นจากการถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขการทดลองน่าจะมีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบของผู้ร่วมการทดลองมากกว่าปฏิกริยาทางจิตที่อาจเกิดขึ้นจากการอนุমানของผู้ร่วมการทดลอง

สมมติฐานข้อที่ 9 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลชัดเจนทางเลือกที่ต้องการน้อยมากกว่าในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

สมมติฐานข้อที่ 10 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลชัดเจนทางเลือกที่ต้องการน้อยมากกว่าในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก



ทฤษฎีและการวิจัยที่ใช้ในการพัฒนาสมมติฐานข้อที่ 9 - 10

ทฤษฎีปฏิบัติการทางจิตที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอธิบายว่า เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจน้อยสำคัญกว่าเสรีภาพที่จะไม่เลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจมาก การลดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขการลดรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (อันดับที่ 3) จะกระตุ้นให้ปฏิบัติการทางจิตเกิดขึ้นมากกว่าการลดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขการลดรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (อันดับที่ 2) นอกจากนี้ ผลการทดลองของทิพย์วิทย์ สุทิน (2529) แสดงว่า กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงความชอบต่อของที่ไม่ได้รับมากกว่าของที่ได้รับ แต่กลุ่มตัวอย่างในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์เปลี่ยนแปลงความชอบต่อของที่ไม่ได้รับ และของที่ได้รับไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 11 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ ประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ 2 ไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 12 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ ประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ 2 ไม่แตกต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ความรู้เกี่ยวกับความแตกต่างระหว่างบุคคลในความสำนึกในตนเองในประเทศไทย
2. ความรู้เกี่ยวกับปฏิบัติการทางจิตจากการลดรอนเสรีภาพที่มีที่มาที่แตกต่างกัน
3. ความรู้เกี่ยวกับปฏิบัติการทางจิตจากการลดรอนเสรีภาพที่มีวิธีที่แตกต่างกัน

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ 2

## วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลของการลดรอบเสรีภาพกับความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่อปฏิบัติการทางจิต เป็นการวิจัยเชิงทดลอง มีขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี ที่คะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลผ่านเกณฑ์การคัดเลือก สามารถติดต่อได้ และยินดีให้ความร่วมมือ จำนวน 160 คน จากทั้งหมด 1420 คน จำแนกเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 76 จำนวน 80 คน ชาย 40 คน หญิง 40 คน และต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 จำนวน 80 คน ชาย 40 คน หญิง 40 คน

ขั้นตอนการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

1. ให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระดับปริญญาตรี 1420 คนทำมาตรวัดความสำนึกในตนเอง เนื่องจาก ในขั้นตอนการทดลอง ผู้ดำเนินการทดลองต้องติดต่อเพื่อนัดหมายเวลาและสถานที่กับผู้ร่วมการทดลอง จึงวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลของนิสิตที่ให้หมายเลขโทรศัพท์ 1180 คน คัดเลือกนิสิตที่มีคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 76 (นิสิตมีคะแนนมากกว่าหรือเท่ากับ 58 คะแนน จำนวน 318 คน) และต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 25 (นิสิตมีคะแนนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 คะแนน จำนวน 338 คน)
2. สุ่มกลุ่มตัวอย่างที่คะแนนผ่านเกณฑ์การคัดเลือก และยินดีให้ความร่วมมือ จำนวน 160 คน เข้าเงื่อนไขการทดลอง 5 เงื่อนไข เงื่อนไขละ 32 คน ชาย 16 คน หญิง 16 คน รวม 10 กลุ่ม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
  - 1.1 มาตรวัดความสำนึกในตนเอง (ดูภาคผนวก ข.)

2. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนคัดเลือกเครื่องมือ

2.1 สมุด 10 แบบ (ดูภาคผนวก ค.)

2.2 แบบฟอร์มการจัดอันดับความชอบต่อสมุด 10 แบบ (ดูภาคผนวก ง.)

3. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการทดลอง

3.1 สมุด 4 แบบ จากขั้นตอนคัดเลือกเครื่องมือ (ดูภาคผนวก ค.)

3.2 แบบฟอร์มการประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ (ดูภาคผนวก จ.)

3.3 คำชี้แจงเหตุผลของการเลือกรอนเสรีภาพ (ดูภาคผนวก ฉ.)

3.4 มาตรการเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง (ดูภาคผนวก ช.)

มาตรการวัดความสำนึกในตนเอง (Self-Consciousness Scale หรือ SCS)

มาตรการวัดความสำนึกในตนเองเป็นมาตรที่ Fenigstein และคณะ พัฒนาขึ้นในปี ค.ศ. 1975 มีข้อกระทง 22 ข้อ จำแนกเป็น 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ความสำนึกในตนเองแบบบุคคล ความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะ และ ความกังวลทางสังคม ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพัฒนาเฉพาะองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเท่านั้น คือ ความสำนึกในตนเองแบบบุคคล และความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะ มีขั้นตอนการพัฒนาเป็นภาษาไทยดังนี้

1. แปลและเรียบเรียงข้อกระทงจากมาตร SCS ฉบับดั้งเดิมของ Fenigstein และคณะ (1975) และ ฉบับปรับปรุงของ Scheier และ Carver (1985) เป็นภาษาไทย

2. สร้างข้อกระทงเพิ่มเติม 23 ข้อ โดยพิจารณาจากทฤษฎี ภาวะสันนิษฐาน และ องค์ประกอบของ มาตร SCS ฉบับดั้งเดิม

2.1 มาตร SCS แบบบุคคล มีข้อกระทงที่แปลและเรียบเรียง 10 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 8 ข้อ ข้อกระทงทางลบ 2 ข้อ ข้อกระทงที่ผู้วิจัยสร้างเพิ่มเติม 10 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 2 ข้อ เป็นข้อกระทงทางลบ 8 ข้อ รวม 20 ข้อ

2.2 มาตร SCS แบบสาธารณะ มีข้อกระทงที่แปลและเรียบเรียง 7 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวกทั้งหมด ข้อกระทงที่ผู้วิจัยสร้างเพิ่มเติม 13 ข้อ เป็นข้อกระทงทางบวก 3 ข้อ เป็นข้อกระทงทางลบ 10 ข้อ รวม 20 ข้อ

3. ส่งข้อกระทงที่แปลและเรียบเรียงเป็นภาษาไทยและข้อกระทงที่สร้างเพิ่มเติมให้อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ธีระพร อุวรรณโณ กรุณาตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหาและภาษา

4. แก้ไข ปรับปรุง ข้อกระทงทั้งหมดตามคำแนะนำ

5. รวบรวมข้อกระทงทั้งหมดเป็นมาตรวัดความสำนึกในตนเอง มีข้อกระทงทั้งหมด 40 ข้อ โดยมีการให้คะแนนตั้งแต่ 1-5 คือ 1 ไม่จริงมาก 2 ไม่จริง 3 จริงและไม่จริงพอ ๆ กัน 4 จริง 5 จริงมาก สำหรับข้อกระทงทางบวก และ ในทิศทางตรงกันข้ามสำหรับข้อกระทงทางลบ

#### การวิเคราะห์ข้อกระทงและวิเคราะห์ความเที่ยงของมาตร SCS

ให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 80 คนทำมาตร SCS ที่มีข้อกระทง 40 ข้อ และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิต โดยการทดสอบค่าสถิติที (Independent *t*-test) ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ

ข้อกระทง 20 ข้อ ของมาตร SCS แบบบุคคลผ่านการทดสอบทั้งหมด ข้อกระทง 20 ข้อ ของมาตร SCS แบบสาธารณะผ่านการทดสอบ 15 ข้อ นำเฉพาะข้อกระทงที่ผ่านการวิเคราะห์วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับข้อกระทงอื่น ๆ ทั้งหมดของมาตร (Corrected Item-Total Correlation หรือ CITC) กำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 มีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

มาตร SCS แบบบุคคล 20 ข้อ

ครั้งที่ 1 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงจำนวน 20 ข้อ ( $N=80$ )

ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 15 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .74

ครั้งที่ 2 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงจำนวน 15 ข้อ ( $N=80$ )

ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 15 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .76

มาตร SCS แบบสาธารณะ 15 ข้อ

ครั้งที่ 1 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงจำนวน 15 ข้อ ( $N=80$ )

ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 12 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .78

ครั้งที่ 2 คำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงจำนวน 12 ข้อ ( $N=80$ )

ได้ข้อกระทงที่มีคุณภาพ 12 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .82

จากการวิเคราะห์ มาตรฐาน SCS แบบบุคคลมีข้อกระทงที่มีคุณภาพ 15 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .76 และมาตรฐาน SCS แบบสาธารณะมีข้อกระทงที่มีคุณภาพ 12 ข้อ ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .82 (ดูภาคผนวก ก.)

#### การวิเคราะห์ความตรงของมาตรฐาน SCS

ให้นิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนิสิตที่ลงทะเบียนเรียนวิชา 2202311 แปลอังกฤษ-ไทย1 วิชา 2202312 แปลไทย-อังกฤษ1 วิชา 2202411 แปลอังกฤษ-ไทย2 และวิชา 2202450 เซคเซปีร์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 จำนวน 80 คนทำมาตรฐาน SCS ที่มีข้อกระทง 27 ข้อ ที่คัดเลือกจากขั้นตอนการวิเคราะห์ความเที่ยง และมาตรฐาน SCS ฉบับดั้งเดิม ภาษาอังกฤษ ที่มีข้อกระทง 17 ข้อ

นำข้อมูลมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของมาตรฐาน SCS แบบบุคคลฉบับภาษาไทย และฉบับภาษาอังกฤษ ( $N=80$ ) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เท่ากับ .69 มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

นำข้อมูลมาคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของมาตรฐาน SCS แบบสาธารณะฉบับภาษาไทย และฉบับภาษาอังกฤษ ( $N=80$ ) ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เท่ากับ .86 มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

#### การวิเคราะห์ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำ

ให้นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 96 คนทำมาตรฐาน SCS ที่มีข้อกระทง 27 ข้อ 2 ครั้ง เว้นระยะเวลาห่างครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ประมาณ 2 สัปดาห์ นำข้อมูลมาวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำของมาตรฐาน SCS แบบบุคคล  $r = .70$  และของมาตรฐาน SCS แบบสาธารณะ  $r = .67$  ทั้ง 2 ค่า มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .001 และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรฐาน SCS แบบบุคคล ครั้งที่ 1 เท่ากับ .73 ( $N=96$ ) ครั้งที่ 2 เท่ากับ .78 ( $N = 96$ ) สำหรับมาตรฐาน SCS แบบสาธารณะ ครั้งที่ 1 เท่ากับ .74 ( $N=96$ ) ครั้งที่ 2 เท่ากับ .78 ( $N = 96$ ) ดูรายละเอียดในตารางที่ 1

### ตารางที่ 1

ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำและค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของมาตรวัด  
ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลและแบบสาธารณะ (N=96)

	แบบบุคคล	แบบสาธารณะ
ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบทดสอบซ้ำ (r)	.70***	.67***
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ครั้งที่ 1)	.73***	.74***
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (ครั้งที่ 2)	.78***	.78***

\*\*\* $p < .001$ .

### มาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง

มาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลองมีขั้นตอนการพัฒนาดังนี้

1. กำหนดคำคุณศัพท์ที่ระบุลักษณะที่ดีและที่ไม่ดีของบุคคลจำนวน 18 คู่ (ดูภาคผนวก ข.)  
เรียบเรียงเป็นมาตรจำแนกความหมาย 7 ช่วงคะแนน ตั้งแต่ -3 ถึง +3
2. ส่งตัวอย่างมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลองให้อาจารย์ที่ปรึกษา รศ.ดร.ธีระพร อูวรรณไธ  
กรุณาตรวจสอบความถูกต้อง
3. แก้ไข ปรับปรุง มาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง ตามคำแนะนำ
4. ให้นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง 80 คนทำมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง โดย  
นักศึกษา 40 คน ทำโดยคิดถึงบุคคลที่ชอบ และ 40 คน ทำโดยคิดถึงบุคคลที่ไม่ชอบ นำข้อมูลมา  
วิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ โดยวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานอันดับโดย  
การทดสอบค่าสถิติที่ระหว่างกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ข้อกระทงทั้งหมดผ่านการทดสอบ

นำข้อกระทงทั้งหมดมาคำนวณหาค่า CITC กำหนดระดับความมีนัยสำคัญที่ .05 คำนวณ  
ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของข้อกระทงจำนวน 18 ข้อ (N=80) ข้อกระทงทั้งหมดมีคุณภาพ  
ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา เท่ากับ .94



การคัดเลือกสมุด 4 แบบ ที่มีอันดับความชอบสูงสุดเพื่อใช้ในขั้นตอนการทดลอง

ให้นักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 78 คนจัดอันดับความชอบต่อสมุด 10 แบบ (กว้าง 185-186 มิลลิเมตร ยาว 257-258 มิลลิเมตร กระดาษหนา 60-90 แกรม จำนวน 24-38 แผ่น ราคา 20-25 บาท ดูภาคผนวก ค.) พิสูจน์เฉพาะปกและขนาดเท่านั้น ความหนาของกระดาษและจำนวนแผ่นไม่มีผลต่อการจัดอันดับความชอบ เพราะสมุดห่อด้วยพลาสติก โดยใช้แบบฟอร์มการจัดอันดับความชอบต่อสมุด 10 แบบ (ดูภาคผนวก ง.) นำข้อมูลมาวิเคราะห์ ผลการจัดอันดับความชอบ โดยพิจารณาจากค่ามัธยฐานอันดับของอันดับ คือ อันดับเป็นคะแนนวิเคราะห์คัดเลือกสมุด 4 แบบ ที่มีอันดับความชอบสูงสุด (ค่ามัธยฐานอันดับของอันดับน้อยที่สุด 4 อันดับ) สมุดที่มีอันดับความชอบสูงสุด 4 แบบ ได้แก่ สมุดแบบ F J B และ E ดูรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2

อันดับความชอบต่อสมุด 10 แบบ ค่ามัธยฐานอันดับและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการจัดอันดับความชอบต่อสมุด (N=78)

อันดับ	สมุด	M	SD
1	F	4.42	3.03
2	J	4.67	2.68
3	B	5.29	2.03
4	E	5.33	3.30
5	A	5.53	2.66
6	H	5.62	2.97
7	G	5.71	2.91
8	I	5.73	2.40
9	D	5.94	2.91
10	C	6.77	3.13

## ขั้นตอนการทดลอง

1. ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองที่ถูกคัดเลือกโดยคะแนนความสำนึกในตนเอง แบบบุคคลประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ เมื่อผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบแล้ว ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า ต้องการเวลา 2 วันเพื่อจัดหาสมุดเป็นของตอบแทน ให้ผู้ร่วมการทดลองนัดหมายเวลาและสถานที่ที่สะดวกในอีก 2 วัน เพื่อประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้ง 4 แบบอีกครั้ง และเลือกสมุด 1 เล่ม

2. เมื่อถึงเวลานัดหมาย ก่อนที่ผู้ร่วมการทดลองจะประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้ง 4 แบบอีกครั้ง ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า ต้องการให้เลือกหรือไม่ต้องการให้เลือก สมุดตามเงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพ 4 เงื่อนไข ยกเว้นเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุดครั้งที่ 2 โดยไม่ได้บอกเหตุผลหรือข้อความใด ๆ เงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพ 4 เงื่อนไขมีรายละเอียด ดังนี้

### เงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (PR-NO)

เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เนื่องจาก ลักษณะบุคลิกภาพของผู้ร่วมการทดลองไม่เหมาะสมกับสมุด 1 แบบ (แบบที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 3) ผู้ดำเนินการทดลองจึงขอไม่ให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดแบบดังกล่าวเป็นของตอบแทน ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้ง 4 แบบอีกครั้ง และทำมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง แล้วผู้ดำเนินการทดลองจึงให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 เล่มเป็นของตอบแทน และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองที่ให้ความร่วมมือ

### เงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (PR-YS)

เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เนื่องจาก ลักษณะบุคลิกภาพของผู้ร่วมการทดลองเหมาะสมกับสมุด 1 แบบ (แบบที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 2) ผู้ดำเนินการทดลองจึงขอให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดแบบดังกล่าวเป็นของตอบแทน ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้ง 4 แบบอีกครั้ง และทำมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง แล้วผู้ดำเนินการทดลองจึงให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 เล่มเป็นของตอบแทน และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองที่ให้ความร่วมมือ

### เงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (ST-NO)

เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เนื่องจากสมุด 1 แบบ (แบบที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 3) มีเหลือน้อยกว่าแบบอื่น ๆ ผู้ดำเนินการทดลองจึงขอให้ผู้ร่วมการทดลองไม่เลือกสมุดแบบดังกล่าวเป็นของตอบแทน ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้ง 4 แบบอีกครั้ง และทำมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง แล้วผู้ดำเนินการทดลองจึงให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 เล่มเป็นของตอบแทน และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองที่ให้ความร่วมมือ

### เงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ST-YS)

เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองว่า เนื่องจากสมุด 1 แบบ (แบบที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 2) มีเหลือมากกว่าแบบอื่น ๆ ผู้ดำเนินการทดลองจึงขอให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุดแบบดังกล่าวเป็นของตอบแทน ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุดทั้ง 4 แบบอีกครั้ง และทำมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง แล้วผู้ดำเนินการทดลองจึงให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 เล่มเป็นของตอบแทน และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองที่ให้ความร่วมมือ

### เงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ (CT)

เมื่อถึงเวลานัดหมาย ผู้ดำเนินการทดลองให้ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบอีกครั้ง และทำมาตรวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง แล้วผู้ดำเนินการทดลองจึงให้ผู้ร่วมการทดลองเลือกสมุด 1 เล่มเป็นของตอบแทน และขอบคุณผู้ร่วมการทดลองที่ให้ความร่วมมือ

## บทที่ 3

## ผลการวิจัย

ในการเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สัญลักษณ์แทนความหมายต่าง ๆ ดังนี้

$n$	หมายถึง	จำนวนตัวอย่างในกลุ่ม
$M$	หมายถึง	ค่ามัชฌิมเลขคณิต
$M1$	หมายถึง	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของการประมาณค่าความชอบต่อสมุดครั้งที่ 1
$M2$	หมายถึง	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของการประมาณค่าความชอบต่อสมุดครั้งที่ 2
$MR$	หมายถึง	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่เปลี่ยนแปลงระหว่างการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 (1) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพชัดเจนทางเลือกที่ต้องการน้อย และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกเลือกรอนเสรีภาพ (สมุดอันดับที่ 3) คะแนนที่เพิ่มขึ้น ( $M2-M1 =$ ผลบวก) คือ มีปฏิริยาทางจิตมาก คะแนนที่ลดลง ( $M2-M1 =$ ผลลบ) คือ มีปฏิริยาทางจิตน้อย หรือ ไม่มี (2) สำหรับกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกเลือกรอนเสรีภาพ (สมุดอันดับที่ 2) คะแนนที่ลดลง ( $M1-M2 =$ ผลบวก) คือ มีปฏิริยาทางจิตมาก คะแนนที่เพิ่มขึ้น ( $M1-M2 =$ ผลลบ) คือ มีปฏิริยาทางจิตน้อย หรือ ไม่มี
$MA$	หมายถึง	ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง
$F$	หมายถึง	ค่าสถิติเอฟ
$t$	หมายถึง	ค่าสถิติที
$SD$	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
$MIN$	หมายถึง	คะแนนต่ำสุด
$MAX$	หมายถึง	คะแนนสูงสุด
$LP$	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ
$HP$	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง
$PR$	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพแบบบุคคล
$ST$	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์
$CT$	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกเลือกรอนเสรีภาพ

NO	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย
YS	หมายถึง	กลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก
R2	หมายถึง	สมุดที่ถูกประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 2
R3	หมายถึง	สมุดที่ถูกประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 3

ผลการวิเคราะห์ คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง มีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 60.74 ( $SD = 2.93$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ 46.96 ( $SD = 3.35$ ) ดูรายละเอียดในตารางที่ 3

### ตารางที่ 3

คะแนนต่ำสุด คะแนนสูงสุด ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนความสำนึกในตนเองแบบบุคคล จำแนกตามระดับความสำนึกในตนเองแบบบุคคล

	<i>n</i>	<i>M</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	พิสัยของคะแนนที่เป็นไปได้
LP	80	46.96	3.35	35	50	15-75
HP	80	60.74	2.93	58	72	15-75
รวม	160	53.85	7.59	35	72	

ผลการวิเคราะห์ค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และคะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง ดูรายละเอียดในตารางที่ 4

สถาบันนวัตกรรมการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## ตารางที่ 4

ค่ามัธยฐานเลขคณิตและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติ  
ที่ถูกลิตรอนเสรีภาพครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงและคะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง

	M1	SD	M2	SD	MR	SD	MA	SD
01. LP-PR-NO <sup>ก</sup>	57.81	16.53	49.06	15.73	-8.75	13.72	1.36	0.35
02. LP-PR-YS <sup>ข</sup>	69.69	11.18	71.25	13.96	-1.56	9.08	1.29	0.43
03. LP-ST-NO <sup>ค</sup>	57.81	14.60	57.19	18.07	-0.63	10.63	1.11	0.61
04. LP-ST-YS <sup>ง</sup>	70.00	11.55	69.06	18.37	0.94	14.63	1.28	0.34
05. LP-CT <sup>ฉ</sup>	67.19	14.91	67.19	13.57	-0.31	5.47	1.44	0.29
06. HP-PR-NO <sup>ช</sup>	56.88	13.65	61.88	17.40	5.00	12.91	1.31	0.38
07. HP-PR-YS <sup>ซ</sup>	73.44	11.36	70.94	10.52	2.50	6.58	1.21	0.53
08. HP-ST-NO <sup>ด</sup>	63.75	18.03	60.00	14.83	-3.75	8.47	1.24	0.45
09. HP-ST-YS <sup>ด</sup>	74.06	12.00	72.19	12.11	1.88	10.78	1.26	0.33
10. HP-CT <sup>ด</sup>	65.78	14.54	67.50	8.80	2.03	4.49	1.33	0.30
รวม (N=160)	65.64	14.92	64.63	15.91	-0.27	10.58	1.28	0.42

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>ค</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>ง</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>ฉ</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ

<sup>ช</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>ซ</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>ด</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>ด</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>ด</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ



### การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐาน

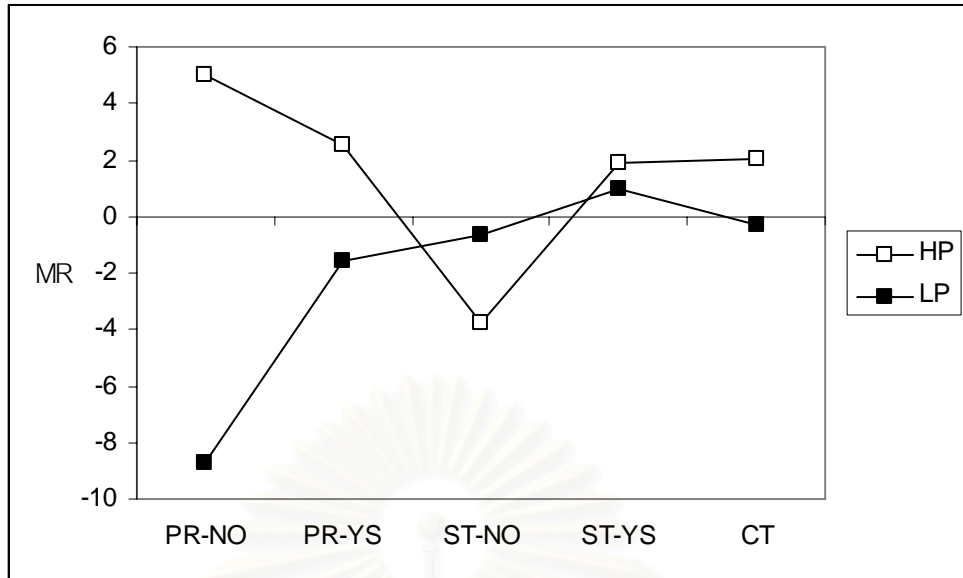
การวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูก  
 ลิดรอนเสรีภาพ ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลและเงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพไม่มีอิทธิพลหลัก  
 แต่ปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสำนึกในตนเองและเงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพมีอิทธิพลต่อการ  
 ประมาณค่าความชอบต่อสมุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดูรายละเอียดในตารางที่ 5  
 และภาพที่ 1

#### ตารางที่ 5

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูก  
 ลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความสำนึกในตนเอง (A)	00516.60	001	516.60	4.94*
เงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพ (B)	00348.28	004	087.07	0.83*
ปฏิสัมพันธ์ A x B	01,257.03	004	314.26	3.00*
ความคลาดเคลื่อน	15,686.55	150	104.58	
รวม	17,818.75	160		

\* $p < .05$ .



ภาพที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง (MR) จำแนกตามเงื่อนไขการทดลองและระดับความสำนึกในตนเองแบบบุคคล

การรายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 – ข้อที่ 8 แต่ละข้อ ประกอบด้วย การวิเคราะห์ข้อมูล 3 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิตรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย หรือ สมุดอันดับที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก หรือ สมุดอันดับที่ 2 และการวิเคราะห์รวม

สมมติฐานข้อที่ 1 ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

สถาบันนวัตกรรมการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 5.00 ( $SD = 12.91$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-8.75$  ( $SD = 13.72$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 6 และภาพที่ 2

#### ตารางที่ 6

สถิติเชิงบรรยายและค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6)	HP-PR-NO <sup>๑</sup>	16	-5.00	12.91	-20	25	14.46***
(1)	LP-PR-NO <sup>๒</sup>	16	-8.75	13.72	-40	05	

\*\*\* $p < .001$ .

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 2.50 ( $SD = 6.58$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-1.56$  ( $SD = 9.08$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 7 และภาพที่ 2

## ตารางที่ 7

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกพิจารณา  
 เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลดรอบ  
 เสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(7)	HP-PR-YS <sup>ก</sup>	16	-2.50	6.58	--5	15	1.26
(2)	LP-PR-YS <sup>ข</sup>	16	-1.56	9.08	-20	15	

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือก  
 ที่ต้องการมาก

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือก  
 ที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกพิจารณา  
 เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ ในเงื่อนไขลดรอบ  
 เสรีภาพแบบบุคคล โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงมีค่า  
 มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกพิจารณาเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง  
 เท่ากับ 3.75 (*SD* = 10.16) ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของ  
 คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกพิจารณาเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ -5.16  
 (*SD* = 12.01) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ  
 ที่ระดับ .001 ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 1 ดังรายละเอียดในตารางที่ 8 และภาพที่ 2

## ตารางที่ 8

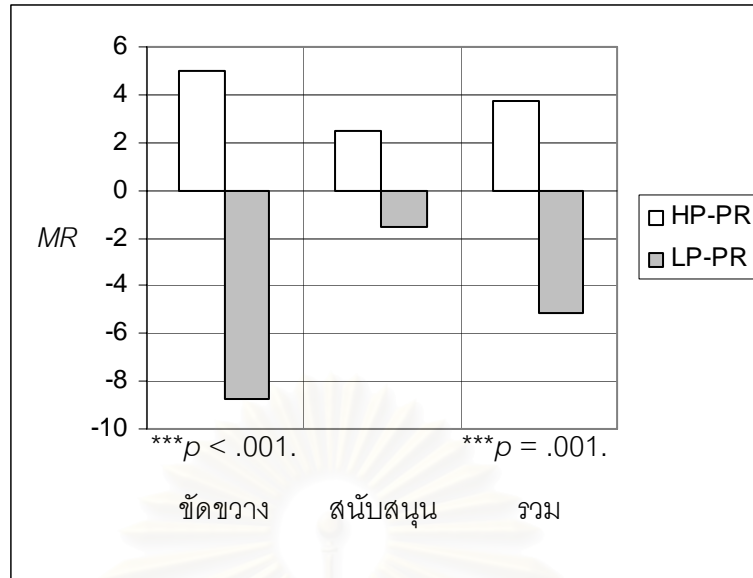
สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกพิจารณา  
 เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลดรอบ  
 เสรีภาพแบบบุคคล

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6+7)	HP-PR <sup>ก</sup>	32	-3.75	10.16	-20	25	11.90***
(1+2)	LP-PR <sup>ข</sup>	32	-5.16	12.01	-40	15	

\*\*\**p* = .001.

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพแบบบุคคล

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพแบบบุคคล



ภาพที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย โดยการทดสอบเปรียบเทียบผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 5.00 ( $SD = 12.91$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-0.63$  ( $SD = 10.63$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ดังรายละเอียดในตารางที่ 9 และภาพที่ 3

## ตารางที่ 9

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6)	HP-PR-NO <sup>๑</sup>	16	-5.00	12.91	-20	25	2.42
(3)	LP-ST-NO <sup>๒</sup>	16	-0.63	10.63	-25	15	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลสนับสนุนมีค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 2.50 (*SD* = 6.58) ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนมีค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.9 (*SD* = 14.63) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัธยฐานเลขคณิตนี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ดังรายละเอียดในตารางที่ 10 และภาพที่ 3

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## ตารางที่ 10

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ  
แบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำใน  
เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(7)	HP-PR-YS <sup>n</sup>	16	2.50	06.58	--5	15	0.19
(4)	LP-ST-YS <sup>ข</sup>	16	0.94	14.63	-30	25	

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุน  
ทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุน  
ทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ  
แบบบุคคลและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์  
โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบ  
บุคคลมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่  
เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 3.75 (*SD* = 10.16) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพแบบสถานการณ์มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูก  
ลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.16 (*SD* = 12.60) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลข  
คณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ดังรายละเอียดในตารางที่ 11 และภาพที่ 3

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

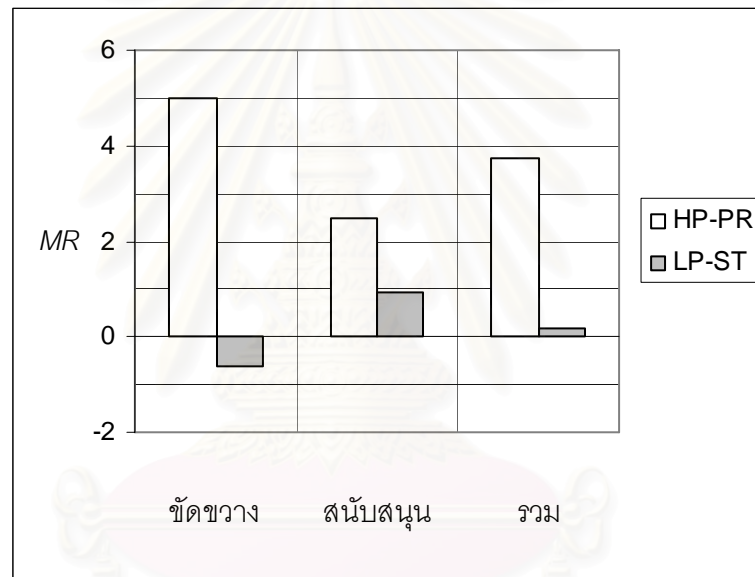
## ตารางที่ 11

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์  
 เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพ  
 แบบบุคคลและผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6+7)	HP-PR <sup>ก</sup>	32	3.75	10.16	-20	25	1.94
(3+4)	LP-ST <sup>ข</sup>	32	0.16	12.60	-30	25	

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์



ภาพที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพ  
 ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล  
 และผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์  
 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 3 ในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบ  
 บุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพไม่แตกต่างจาก  
 ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ ในเงื่อนไขลิตรอน เสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความ สำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติ ที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-3.75$  ( $SD = 8.47$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคล ต่ำมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่ เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-0.63$  ( $SD = 10.63$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่าง กัน สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ดังรายละเอียดในตารางที่ 12 และภาพที่ 4

#### ตารางที่ 12

สถิติเชิงบรรยาย และค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองสูงและต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบ สถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(8)	HP-ST-NO <sup>๑</sup>	16	-3.75	08.47	-20	10	0.75
(3)	LP-ST-NO <sup>๒</sup>	16	-0.63	10.63	-25	15	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ ในเงื่อนไขลิตรอน เสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความ สำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติ ที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $1.88$  ( $SD = 10.78$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบ บุคคลต่ำมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่ เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $0.94$  ( $SD = 14.63$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่าง กัน สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 3 ดังรายละเอียดในตารางที่ 13 และภาพที่ 4

## ตารางที่ 13

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองสูงและต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบ  
สถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(9)	HP-ST-YS <sup>๑</sup>	16	1.88	10.78	-20	15	0.07
(4)	LP-ST-YS <sup>๒</sup>	16	0.94	14.63	-30	25	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุน  
ทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุน  
ทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ ในเงื่อนไขลดรอน  
เสรีภาพแบบสถานการณ์ โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีค่า  
มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง  
เท่ากับ  $-0.94$  ( $SD = 9.94$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของ  
คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $0.16$   
( $SD = 12.60$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน สนับสนุนสมมติฐาน  
ข้อที่ 3 ดังรายละเอียดในตารางที่ 14 และภาพที่ 4

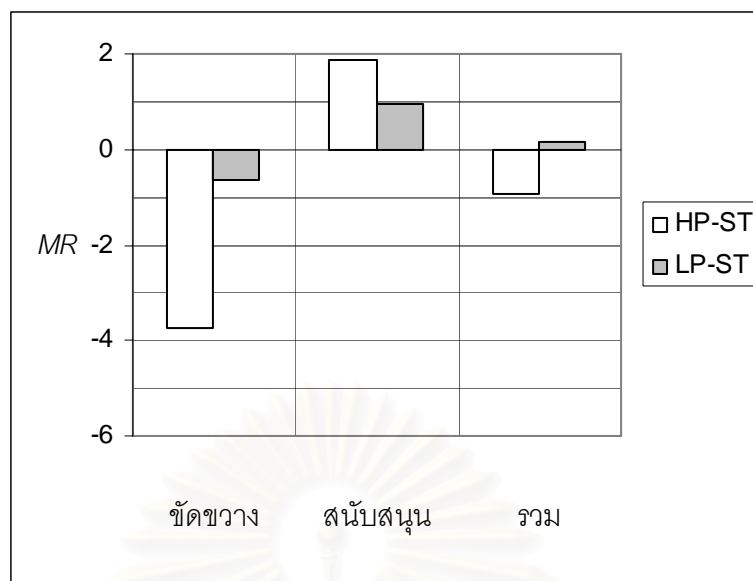
## ตารางที่ 14

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลดรอน  
เสรีภาพแบบสถานการณ์

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(8+9)	HP-ST <sup>๑</sup>	32	-0.94	09.94	-20	15	0.18
(3+4)	LP-ST <sup>๒</sup>	32	-0.16	12.60	-30	25	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์



ภาพที่ 4 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-3.75$  ( $SD = 8.47$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-8.75$  ( $SD = 13.72$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4 ดังรายละเอียดในตารางที่ 15 และภาพที่ 5

## ตารางที่ 15

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ  
แบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำใน  
เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(8)	HP-ST-NO <sup>๑</sup>	16	-3.75	08.47	-20	10	1.91
(1)	LP-PR-NO <sup>๒</sup>	16	-8.75	13.72	-40	05	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวาง  
ทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวาง  
ทางเลือกที่ต้องการน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ  
แบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ  
ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก โดยการทดสอบเปรียบเทียบต่าง  
ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่  
ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 1.88 (*SD* = 10.78) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูก  
ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการ  
ประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ -1.56 (*SD* = 9.08)  
ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4  
ดังรายละเอียดในตารางที่ 16 และภาพที่ 5

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## ตารางที่ 16

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ  
แบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำใน  
เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(9)	HP-ST-YS <sup>๑</sup>	16	-1.88	10.78	-20	15	0.90
(2)	LP-PR-YS <sup>๒</sup>	16	-1.56	09.08	-20	15	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุน  
ทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือก  
ที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ  
แบบสถานการณ์และผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล  
โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบ  
สถานการณ์ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-0.94$  ( $SD = 9.95$ ) ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูก  
ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่  
ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-5.16$  ( $SD = 12.01$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลข  
คณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 4 ดังรายละเอียดในตารางที่ 17 และภาพที่ 5

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

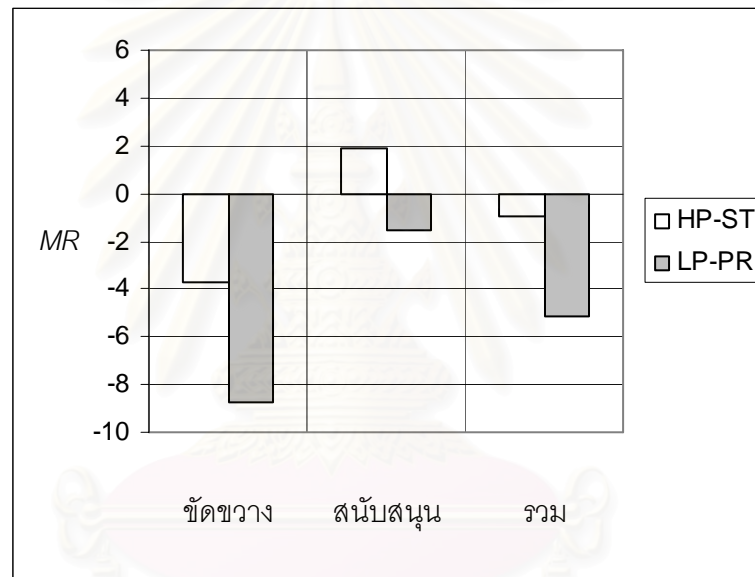
ตารางที่ 17

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์  
 เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบ  
 สถานการณ์และผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(8+9)	HP-ST <sup>ก</sup>	32	-0.94	09.95	-20	15	2.67
(1+2)	LP-PR <sup>ข</sup>	32	-5.16	12.01	-40	15	

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล



ภาพที่ 5 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพที่  
 เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบ  
 สถานการณ์และผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล  
 จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 5 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบ  
 ต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไลทรอนิกส์  
 เสรีภาพแบบสถานการณ์

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบ บุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบ ต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 5.00 ( $SD = 12.91$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเอง แบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-3.75$  ( $SD = 8.47$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05 ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 5 ดังรายละเอียดในตารางที่ 18 และภาพที่ 6

#### ตารางที่ 18

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6)	HP-PR-NO <sup>๑</sup>	16	-5.00	12.91	-20	25	5.86*
(8)	HP-ST-NO <sup>๒</sup>	16	-3.75	08.47	-20	10	

\* $p < .05$ .

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการ มาก โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบ บุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่า ความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 2.50 ( $SD = 6.58$ ) ผู้ที่มีความสำนึก

ในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 1.88 ( $SD = 10.78$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 5 ดังรายละเอียดในตารางที่ 19 และภาพที่ 6

ตารางที่ 19

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(7)	HP-PR-YS <sup>ก</sup>	16	2.50	06.58	--5	15	0.03
(9)	HP-ST-YS <sup>ข</sup>	16	1.88	10.78	-20	15	

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและแบบสถานการณ์ โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 3.75 ( $SD = 10.16$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ -0.94 ( $SD = 9.95$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 5 ดังรายละเอียดในตารางที่ 20 และภาพที่ 6

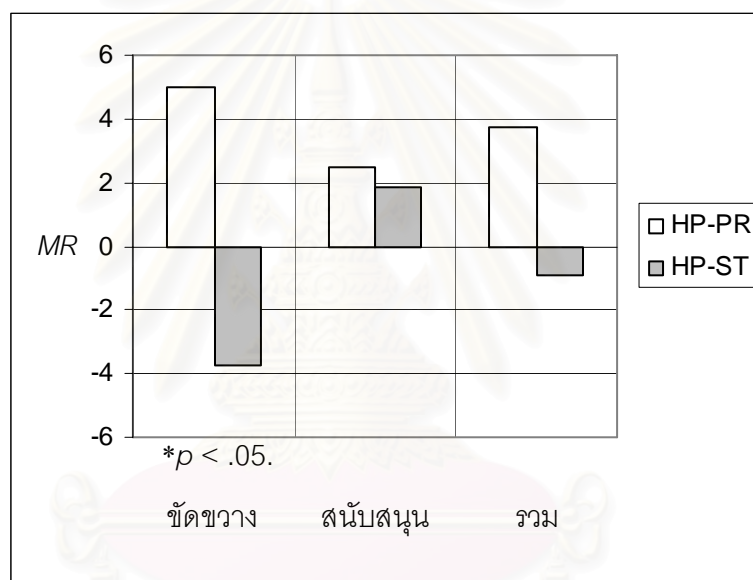
ตารางที่ 20

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพ  
แบบบุคคลและในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6+7)	HP-PR <sup>ก</sup>	32	3.75	10.16	-20	25	3.30
(8+9)	HP-ST <sup>ข</sup>	32	-0.94	09.95	-20	15	

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์



ภาพที่ 6 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพ  
ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล  
และในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 6 ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบ  
ต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไลทรอนิกส์  
เสรีภาพแบบสถานการณ์

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบ บุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบ ต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-8.75$  ( $SD = 13.75$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเอง แบบบุคคลต่ำที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-0.63$  ( $SD = 10.63$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .05 ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 21 และภาพที่ 7

#### ตารางที่ 21

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(1)	LP-PR-NO <sup>†</sup>	16	-8.75	13.75	-40	05	5.05*
(3)	LP-ST-NO <sup>‡</sup>	16	-0.63	10.63	-25	15	

\* $p < .05$ .

<sup>†</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>‡</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการ มาก โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบ บุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่า ความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-1.56$  ( $SD = 9.08$ ) ผู้ที่มีความสำนึก



ในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.94 ( $SD = 14.63$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 22 และภาพที่ 7

#### ตารางที่ 22

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(2)	LP-PR-YS <sup>๑</sup>	16	-1.56	09.08	-20	15	0.48
(4)	LP-ST-YS <sup>๒</sup>	16	-0.94	14.63	-30	25	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลและแบบสถานการณ์ โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลดรอนเสรีภาพแบบบุคคล มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-5.16$  ( $SD = 12.01$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $0.16$  ( $SD = 12.60$ )

ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 6 ดังรายละเอียดในตารางที่ 23 และภาพที่ 7

ตารางที่ 23

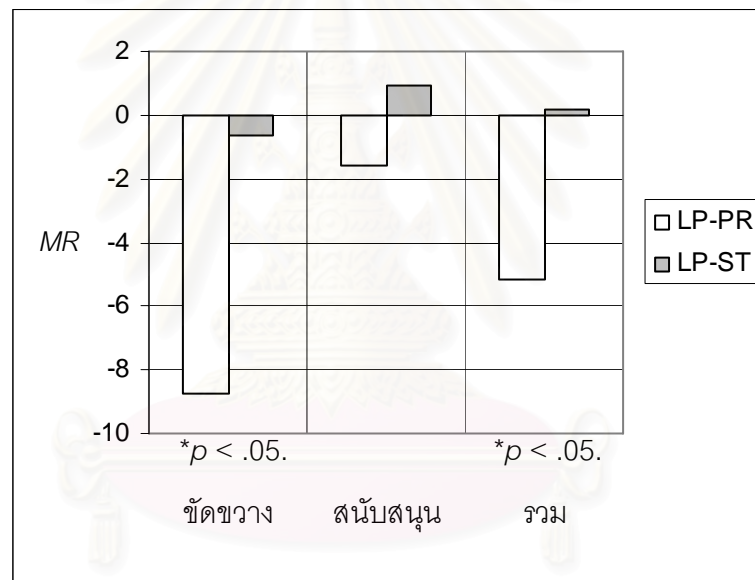
สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์  
เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพ  
แบบบุคคลและในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(1+2)	LP-PR <sup>ก</sup>	32	-5.16	12.01	-40	15	4.24*
(3+4)	LP-ST <sup>ข</sup>	32	-0.16	12.60	-30	25	

\* $p < .05$ .

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคล

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์



ภาพที่ 7 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคลและในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบสถานการณ์จำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 7 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์เสรีภาพในเงื่อนไขไลทรอนิกส์เสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไม่มีการไลทรอนิกส์เสรีภาพ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมุดอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงใน เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอน เสรีภาพ โดยการทดสอบเปรียบเทียบต่าง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่า ความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 5.00 ( $SD = 12.91$ ) ผู้ที่มีความสำนึก ในตนเองแบบบุคคลสูงที่ไม่ถูกลิตรอนเสรีภาพ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่า ความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 3.75 ( $SD = 10.88$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 7 ดังรายละเอียดในตารางที่ 24 และภาพที่ 8

#### ตารางที่ 24

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมุดอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไข ลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6)	HP-PR-NO <sup>ก</sup>	16	5.00	12.91	-20	25	0.10
(10r3)	HP-CT-R3 <sup>ข</sup>	16	3.75	10.88	-20	25	

<sup>ก</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 3)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมุดอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงใน เงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและเงื่อนไขไม่มีการลิตรอน เสรีภาพ โดยการทดสอบเปรียบเทียบต่าง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพ แบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่า ความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพเท่ากับ 2.50 ( $SD = 6.58$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบ บุคคลสูงที่ไม่ถูกลิตรอนเสรีภาพ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อ สมุดอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.31 ( $SD = 10.41$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลข คณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 7 ดังรายละเอียดในตารางที่ 25 และภาพที่ 8

## ตารางที่ 25

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมมุติอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและในเงื่อนไขไม่มีการ ลิตรอนเสรีภาพ

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(6)	HP-PR-YS <sup>๑</sup>	16	2.50	06.58	-5	15	0.34
(10r2)	HP-CT-R2 <sup>๒</sup>	16	0.31	10.41	-25	15	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุน ทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบ บุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบ เปรียบต่าง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล มีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 3.75 (*SD* = 10.16) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงที่ไม่ถูกลิตรอนเสรีภาพ มีค่ามัชฌิม เลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลง เท่ากับ 2.03 (*SD* = 4.49) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธ สมมติฐานข้อที่ 7 ดังรายละเอียดในตารางที่ 26 และภาพที่ 8

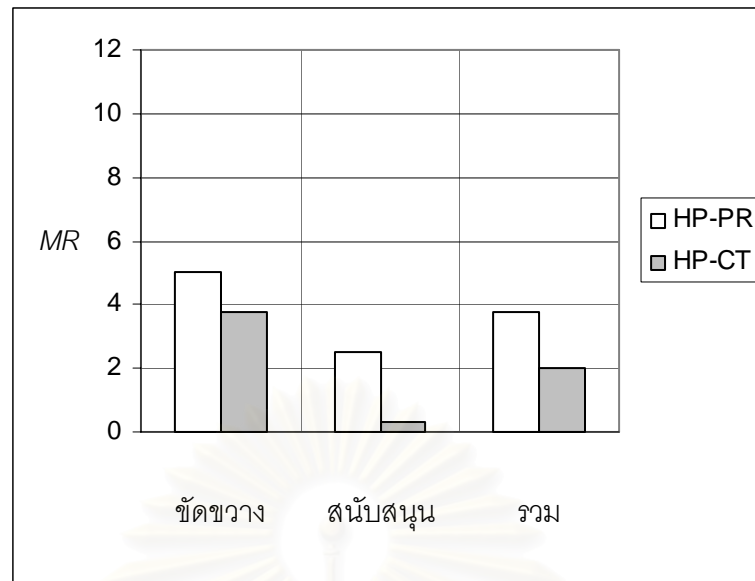
## ตารางที่ 26

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมมุติอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเอง แบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(5+6)	HP-PR <sup>๑</sup>	32	3.75	10.16	-20.00	25	0.30
(10)	HP-CT <sup>๒</sup>	16	<u>2.03</u>	<u>04.49</u>	-7.50	10	

<sup>๑</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล

<sup>๒</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2 และ 3)



ภาพที่ 8 คำนวณค่ามัธยฐานของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลและสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 8 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพและสมุดอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัธยฐานของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-8.75$  ( $SD = 13.72$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพ มีค่ามัธยฐานของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-0.31$  ( $SD = 9.21$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัธยฐานของคะแนนนี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 8 ดังรายละเอียดในตารางที่ 27 และภาพที่ 9

## ตารางที่ 27

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอน เสรีภาพและสมุดอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไข ลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(1)	LP-PR-NO <sup>n</sup>	16	-8.75	13.72	-40	05	4.75*
(5r3)	LP-CT-R3 <sup>๓</sup>	16	-0.31	09.21	-20	20	

\* $p < .05$ .

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>๓</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 3)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอน เสรีภาพและสมุดอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำใน เงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและเงื่อนไขไม่มีการลิดรอน เสรีภาพ โดยการทดสอบเปรียบเทียบต่าง ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ แบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่า ความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-1.56$  ( $SD = 9.08$ ) ผู้ที่มีความสำคัญ ในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่า ความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-0.31$  ( $SD = 5.31$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่า มัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 8 ดังรายละเอียดในตารางที่ 28 และ ภาพที่ 9

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



## ตารางที่ 28

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมมุติอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากและในเงื่อนไขไม่มีการ ลิตรอนเสรีภาพ

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(2)	LP-PR-YS <sup>n</sup>	16	-1.56	9.08	-20	15	0.11
(5r2)	LP-CT-R2 <sup>n</sup>	16	--0.31	5.31	-10	10	

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุน ทางเลือกที่ต้องการมาก

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบ บุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ โดยการ ทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล มีค่า มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง เท่ากับ -5.16 (*SD* = 12.01) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ไม่ถูกลิตรอนเสรีภาพ มีค่า มัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ที่ เปลี่ยนแปลงเท่ากับ -0.31 (*SD* = 5.47) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่าง กัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 8 ดังรายละเอียดในตารางที่ 29 และภาพที่ 9

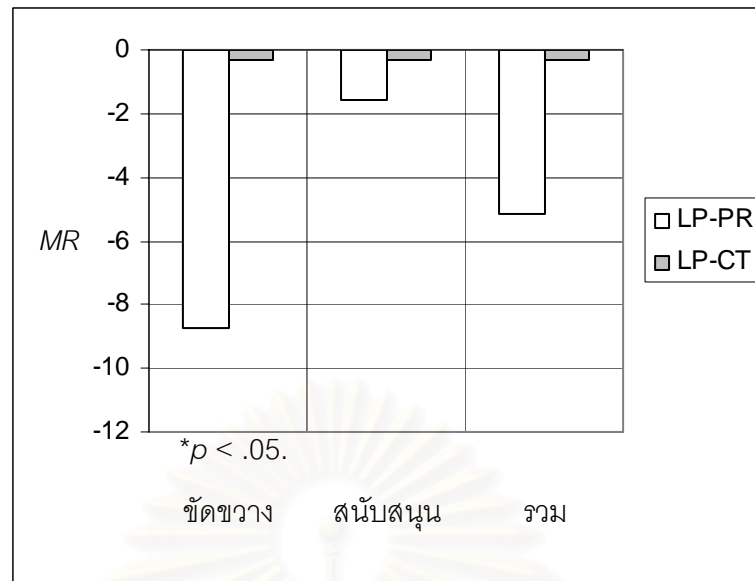
## ตารางที่ 29

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอน เสรีภาพและสมมุติอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเอง แบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลและในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(1+2)	LP-PR <sup>n</sup>	32	-5.16	12.01	-40.00	15	2.35
(5)	LP-CT <sup>ข</sup>	16	<u>--0.31</u>	<u>05.47</u>	-12.50	10	

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล

<sup>ข</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2 และ 3)



ภาพที่ 9 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ ที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคล และสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการ ลิดรอนเสรีภาพจำแนกตามกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ข้อมูล

สมมติฐานข้อที่ 9 ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบ ต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย มากกว่าในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอน เสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพ แบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก โดยการทดสอบ เปรียบต่าง ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงที่ถูกลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูก ลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ 5.00 ( $SD = 12.91$ ) ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูง ที่ถูกลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนน การประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง เท่ากับ 2.50 ( $SD = 6.58$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัชฌิมเลขคณิตคู่นี้ไม่แตกต่างกัน ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 9 ดังรายละเอียดในตารางที่ 30 และภาพที่ 10

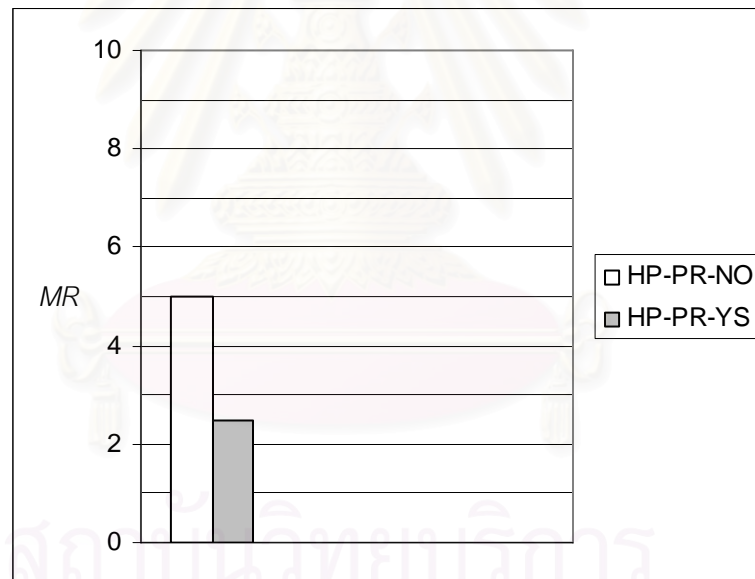
ตารางที่ 30

สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลขาดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(5)	HP-PR-NO <sup>๓</sup>	16	5.00	12.91	-20	25	0.48
(6)	HP-PR-YS <sup>๓</sup>	16	2.50	06.58	--5	15	

<sup>๓</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลขาดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>๓</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก



ภาพที่ 10 ค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลทรอนิกส์ภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบบุคคลขาดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขไลทรอนิกส์ภาพแบบสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

สมมติฐานข้อที่ 10 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยกว่าในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก โดยการทดสอบเปรียบเทียบ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมีค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเท่ากับ  $-8.75$  ( $SD = 13.72$ ) ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากมีค่ามัธยเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลง เท่ากับ  $-1.56$  ( $SD = 9.08$ ) ผลการทดสอบพบว่า ค่ามัธยเลขคณิตคู่นี้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 10 ดังรายละเอียดในตารางที่ 31 และภาพที่ 11

#### ตารางที่ 31

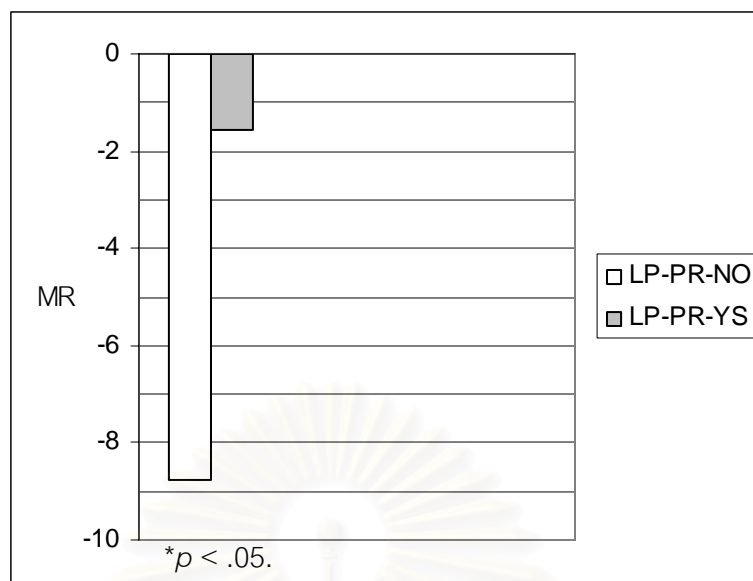
สถิติเชิงบรรยาย และ ค่าสถิติเอฟของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

		<i>n</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>MIN</i>	<i>MAX</i>	<i>F</i>
(1)	LP-PR-NO <sup>†</sup>	16	-8.75	13.72	-40	05	3.95*
(2)	LP-PR-YS <sup>‡</sup>	16	-1.56	09.08	-20	15	

\* $p < .05$ .

<sup>†</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย

<sup>‡</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก



ภาพที่ 11 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลชัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

สมมติฐานข้อที่ 11 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิตรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบค่าสถิติที ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 เท่ากับ 71.56 ( $SD = 12.48$ ) ครั้งที่ 2 เท่ากับ 71.25 ( $SD = 8.06$ ) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.31 ( $SD = 10.40$ ) ค่าสถิติที เท่ากับ 0.12 ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .56 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 11 ดังรายละเอียดในตารางที่ 32 และภาพที่ 12

## ตารางที่ 32

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที ของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และคะแนนการประมาณค่าความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

	<i>n</i>	<i>M1</i>	<i>SD</i>	<i>M2</i>	<i>SD</i>	<u><i>MR</i></u>	<i>SD</i>	<i>t</i>
HP-CT-R2 <sup>n</sup>	16	71.56	12.48	71.25	8.06	0.31	10.40	0.12

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบค่าสถิติที ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 เท่ากับ 60.00 (*SD* = 17.51) ครั้งที่ 2 เท่ากับ 63.75 (*SD* = 10.41) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 3.75 (*SD* = 10.88) ค่าสถิติทีเท่ากับ 1.38 ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .81 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 11 ดังรายละเอียดในตารางที่ 33 และภาพที่ 12

## ตารางที่ 33

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที ของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และคะแนนการประมาณค่าความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

	<i>n</i>	<i>M1</i>	<i>SD</i>	<i>M2</i>	<i>SD</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
HP-CT-R3 <sup>n</sup>	16	60.00	17.51	63.75	10.41	3.75	10.88	1.38

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 3)



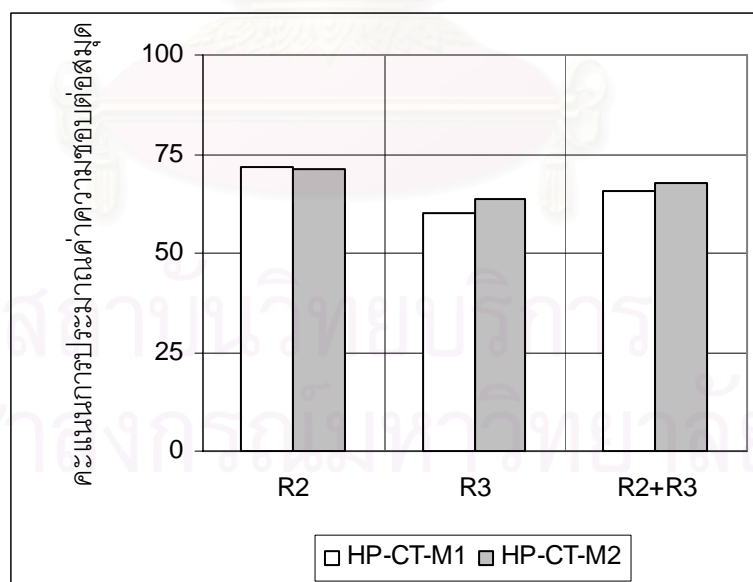
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบค่าสถิติที่ ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดครั้งที่ 1 เท่ากับ 65.78 ( $SD = 14.54$ ) ครั้งที่ 2 เท่ากับ 67.50 ( $SD = 8.80$ ) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 2.03 ( $SD = 4.49$ ) ค่าสถิติที่เท่ากับ -0.71 ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .77 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 11 ดังรายละเอียดในตารางที่ 34 และภาพที่ 12

ตารางที่ 34

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ ของคะแนนการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และคะแนนการประมาณค่าความชอบที่เปลี่ยนแปลงของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

	<i>n</i>	<i>M1</i>	<i>SD</i>	<i>M2</i>	<i>SD</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
HP-CT <sup>n</sup>	16	65.78	14.54	67.50	8.80	2.03	4.49	-0.71

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2 และ 3)



ภาพที่ 12 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับ ที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

สมมติฐานข้อที่ 12 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ ประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบค่าสถิติที่ ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 เท่ากับ 75.31 ( $SD = 14.08$ ) ครั้งที่ 2 เท่ากับ 75.63 ( $SD = 14.01$ ) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.31 ( $SD = 5.31$ ) ค่าสถิติที่เท่ากับ 0.24 ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .93 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 12 ดังรายละเอียดในตารางที่ 35 และภาพที่ 13

ตารางที่ 35

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที่ ของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และคะแนนการประมาณค่าความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

	<i>n</i>	<i>M1</i>	<i>SD</i>	<i>M2</i>	<i>SD</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
LP-CT-R2 <sup>n</sup>	16	75.31	14.08	75.63	14.01	-0.31	5.31	0.24

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบค่าสถิติที่ ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 เท่ากับ 59.06 ( $SD = 18.09$ ) ครั้งที่ 2 เท่ากับ 58.75 ( $SD = 16.88$ ) ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดเปลี่ยนแปลงเท่ากับ 0.31 ( $SD = 9.21$ ) ค่าสถิติที่เท่ากับ 0.14 ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .86 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 12 ดังรายละเอียดในตารางที่ 36 และภาพที่ 13

## ตารางที่ 36

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที ของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และครั้งที่ 2 และคะแนนการประมาณค่าความชอบที่เปลี่ยนแปลงของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

	<i>n</i>	<i>M1</i>	<i>SD</i>	<i>M2</i>	<i>SD</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
LP-CT-R3 <sup>n</sup>	16	59.06	18.09	58.75	16.88	-0.31	9.21	0.14

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 3)

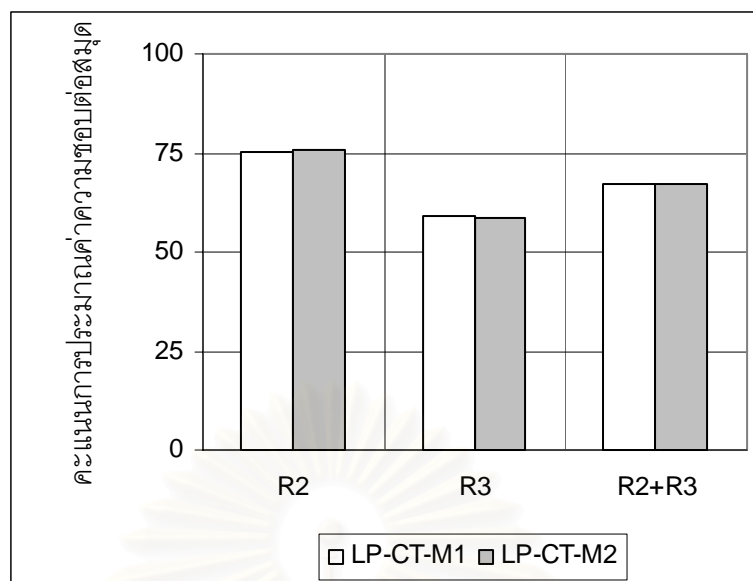
ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ โดยการทดสอบค่าสถิติที ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดครั้งที่ 1 เท่ากับ 67.19 (*SD* = 14.91) ครั้งที่ 2 เท่ากับ 67.19 (*SD* = 13.57) คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดเปลี่ยนแปลงเท่ากับ -0.31 (*SD* = 5.46) ค่าสถิติทีเท่ากับ 0.00 ความแตกต่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .94 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ผลการวิเคราะห์ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 12 ดังรายละเอียดในตารางที่ 37 และภาพที่ 13

## ตารางที่ 37

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสถิติที ของคะแนนการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 1 ครั้งที่ 2 และคะแนนการประมาณค่าความชอบที่เปลี่ยนแปลงของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

	<i>n</i>	<i>M1</i>	<i>SD</i>	<i>M2</i>	<i>SD</i>	<i>MR</i>	<i>SD</i>	<i>t</i>
LP-CT <sup>n</sup>	16	67.19	14.91	67.19	13.57	-0.31	5.46	0.00

<sup>n</sup> ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ(อันดับที่ 2 และ 3)



ภาพที่ 13 ค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับ ที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอน เสรีภาพ

#### หมายเหตุ

การวิเคราะห์คะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง ในลักษณะเดียวกับการวิเคราะห์คะแนน การประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงเพื่อทดสอบสมมติฐาน ข้อที่ 1 – ข้อที่ 10 ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างใด ๆ มีนัยสำคัญทางสถิติ ดูผลการ วิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสองทางของคะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลองในตารางที่ 38

#### ตารางที่ 38

ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางของคะแนนเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F
ความสำคัญในตนเอง (A)	002.50	001	2.50	0.14*
เงื่อนไขการลิดรอนเสรีภาพ (B)	000.84	004	0.21	1.18*
ปฏิสัมพันธ์ A x B	000.25	004	6.21	0.35
ความคลาดเคลื่อน	026.45	150	0.18	
รวม	294.64	160		

ตารางที่ 39

สรุปผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 – ข้อที่ 12

	เงื่อนไขลดทอนเสรีภาพ					
	ตัดขวาง		สนับสุน		รวม	
	<i>p</i>	ผล	<i>p</i>	ผล	<i>p</i>	ผล
01. HP-PR > LP-PR	.000***	ยืนยัน	.263	ปฏิเสธ	.001***	ยืนยัน
02. HP-PR > LP-ST	.122	ปฏิเสธ	.666	ปฏิเสธ	.166	ปฏิเสธ
03. HP-ST ~ LP-ST	.389	ยืนยัน	.796	ยืนยัน	.672	ยืนยัน
04. HP-ST ~ LP-PR	.169	ยืนยัน	.343	ยืนยัน	.104	ยืนยัน
05. HP-PR > HP-ST	.017*	ยืนยัน	.863	ปฏิเสธ	.071	ปฏิเสธ
06. LP-PR > LP-ST	.026*	ยืนยัน	.490	ปฏิเสธ	.041*	ยืนยัน
07. HP-PR > HP-CT	.747	ปฏิเสธ	.562	ปฏิเสธ	.588	ปฏิเสธ
08. LP-PR > LP-CT	.031*	ยืนยัน	.740	ปฏิเสธ	.128	ปฏิเสธ
09. HP-PR-NO > HP-PR-YS	-	-	-	-	.490	ปฏิเสธ
10. LP-PR-NO > LP-PR-YS	-	-	-	-	.049*	ยืนยัน
11. HP-CT1 ~ HP-CT2	.906	ยืนยัน	.188	ยืนยัน	.487	ยืนยัน
12. LP-CT1 ~ LP-CT2	.894	ยืนยัน	.817	ยืนยัน	1.000	ยืนยัน

\**p* < .05. \*\*\**p* < .001.

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## บทที่ 4

## อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการลดรอบเสรีภาพและความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่อปฏิกริยาทางจิต โดยอาศัยแนวทฤษฎีปฏิกริยาทางจิตของ Brehm และ Brehm (1981) และแนวทฤษฎีความสำนึกในตนเอง (Self-Consciousness) ของ Fenigstein และ คณะ (1975) จากผลการวิเคราะห์ตามสมมติฐานการวิจัย ผู้วิจัยอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระหว่างผลของการลดรอบเสรีภาพแบบบุคคลและแบบสถานการณ์ ในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง เปลี่ยนแปลงการประเมินค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลดรอบเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองต่ำ เมื่อพิจารณาจากผลการวิเคราะห์รวมกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลดรอบเสรีภาพขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อยกับกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลดรอบเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก แต่ในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพแบบสถานการณ์ ไม่มีความแตกต่างใด ๆ เกิดขึ้น

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบระหว่างผลของการลดรอบเสรีภาพขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อยและสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก โดยพิจารณาจากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 – ข้อที่ 8 การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลดรอบเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย สนับสนุนสมมติฐาน 6 ข้อจาก 8 ข้อ การวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลดรอบเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก สนับสนุนสมมติฐาน 2 ข้อเท่านั้น โดยเป็นสมมติฐานว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิกริยาทางจิต เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจน้อย (เสรีภาพที่จะเลือกสมุดอันดับที่ 3 ในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย) สำคัญกว่าเสรีภาพที่จะไม่เลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจมาก (เสรีภาพที่จะไม่เลือกสมุดอันดับที่ 2 ในเงื่อนไขลดรอบเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก) ดังรายละเอียดในตารางที่ 39



สมมติฐานข้อที่ 1 ในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกไลตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกไลตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิกริยาทางจิตและงานวิจัยของ Carver และ Scheier (1981) คือ เมื่อถูกไลตรอนเสรีภาพแบบบุคคลหรือถูกไลตรอนเสรีภาพโดยตรง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีปฏิกริยาทางจิตเกิดขึ้นมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกไลตรอนเสรีภาพชัดเจน ทางเลือกที่ต้องการน้อย (ดูรายละเอียดในตารางที่ 6) ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 1 แต่เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกไลตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ดูรายละเอียดในตารางที่ 7) ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 1 คือ ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกไลตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่ถูกไลตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก ความแตกต่างที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิกริยาทางจิต คือ เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจน้อย (เสรีภาพที่จะเลือกสมมุติอันดับที่ 3 ในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพชัดเจนทางเลือกที่ต้องการน้อย) สำคัญกว่าเสรีภาพที่จะไม่เลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจมาก (เสรีภาพที่จะไม่เลือกสมมุติอันดับที่ 2 ในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก)

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบบุคคล เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกไลตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกไลตรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลตรอนเสรีภาพของกลุ่มตัวอย่าง เปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิบัติการทางจิตและงานวิจัยของ ทิพย์วัลย์ สุทิน (2529) และ รสลิน สุรสุนธิ (2540) แต่ความแตกต่างระหว่างกลุ่มตัวอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกไลตรอนเสรีภาพขัดขวาง ทางเลือกที่ต้องการน้อย (ดูรายละเอียดในตารางที่ 9) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกไลตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ดูรายละเอียดในตารางที่ 10) ผลการวิจัย ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 2 เช่นกัน คือ ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

สมมติฐานข้อที่ 3 ในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบ บุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลตรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจาก ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 3 ในเงื่อนไขไลตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ที่มีความ สำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลตรอนเสรีภาพ ไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกไลตรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการ น้อย (ดูรายละเอียดในตารางที่ 12) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกไลตรอน เสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ดูรายละเอียดในตารางที่ 13) ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 3 เช่นกัน คือ ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่ามัชฌิมเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบ ต่อสมุดที่ถูกไลตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

ผลการวิจัยขัดแย้งกับงานวิจัยในต่างประเทศของ Carver และ Scheier (1981) ผู้ที่มี ความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีปฏิบัติการทางจิตเกิดขึ้นเมื่อถูกไลตรอนเสรีภาพทั้งที่มีที่มาจาก ภายในและภายนอก แต่สอดคล้องกับงานวิจัยในประเทศของ ทิพย์วัลย์ สุทิน (2529) และ รสลิน สุรสุนธิ (2540) ผู้ร่วมการทดลองมีปฏิบัติการทางจิตเกิดขึ้นน้อยมากเมื่อถูกไลตรอนเสรีภาพที่ มีที่มาจากภายนอก

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล

ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 4 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิตรอนเสรีภาพชัดเจนทางเลือกที่ต้องการน้อย (ดูรายละเอียดในตารางที่ 15) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ดูรายละเอียดในตารางที่ 16) ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 4 เช่นกัน คือ ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพของกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิบัติทางจิตและงานวิจัยของทิพย์วัลย์ สุทิน (2529) และ รสลิน สุรสุนธิ (2540) การลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สำหรับผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและการลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลสำหรับผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ไม่ได้เป็นการลิตรอนเสรีภาพสำคัญ

สมมติฐานข้อที่ 5 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 5 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิตรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

ผลการวิจัยขัดแย้งกับทฤษฎีปฏิริยาทางจิต ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเมื่อถูกลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลหรือถูกลดรอนเสรีภาพโดยตรงไม่ได้มีปฏิริยาทางจิตเกิดขึ้นมากกว่าเมื่อถูกลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์หรือถูกลดรอนเสรีภาพโดยอ้อม คณะกรรมการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพของกลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนแปลงสอดคล้องกับทฤษฎี เมื่อพิจารณาแยกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลดรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย ผลการวิจัยสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิริยาทางจิต (ดูรายละเอียดในตารางที่ 18) แต่เมื่อพิจารณาแยกเฉพาะกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลดรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ดูรายละเอียดในตารางที่ 19) ผลการวิจัยไม่สอดคล้องกับทฤษฎีปฏิริยาทางจิต

ความแตกต่างที่เกิดขึ้นสอดคล้องกับทฤษฎีปฏิริยาทางจิต เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจน้อย (เสรีภาพที่จะเลือกสมมุติอันดับที่ 3 ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย) สำคัญกว่าเสรีภาพที่จะไม่เลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจมาก (เสรีภาพที่จะไม่เลือกสมมุติอันดับที่ 2 ในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก)

สมมติฐานข้อที่ 6 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 6 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

คณะกรรมการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลดรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงมากกว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับการเปลี่ยนแปลงของทฤษฎีปฏิริยาทางจิต คือ ลดลงสำหรับของที่ถูกลดรอนเสรีภาพขัดขวางไม่ให้เลือก (คณะกรรมการประมาณค่าความชอบสมมุติอันดับที่ 3 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงลดลง ในการประมาณค่าครั้งที่ 2) แต่เพิ่มขึ้นสำหรับของที่ถูกสนับสนุนให้เลือก (คณะกรรมการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น ในการประมาณค่าครั้งที่ 2)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพชัดเจนที่เลือกที่ต้องการน้อย (ดูรายละเอียดในตารางที่ 21) กลุ่มตัวอย่างเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 6 แต่ความแตกต่างขัดแย้งกับทฤษฎีปฏิบัติทางจิต โดยสามารถอธิบายคะแนนของกลุ่มตัวอย่างที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพแบบบุคคลชัดเจนที่เลือกที่ต้องการน้อย ที่ลดลงมาก ว่าสอดคล้องกับทฤษฎีความไม่คล้องจองทางปัญญา คือ กลุ่มตัวอย่างเลือกที่จะลดความชอบที่มีต่อสมมุติอันดับที่ 3 ที่ถูกชัดเจนไม่ให้เลือก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ดูรายละเอียดในตารางที่ 22) ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 6 คือ ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพที่เปลี่ยนแปลงระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

สมมติฐานข้อที่ 7 ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพในเงื่อนไขเลือกรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไม่มีการเลือกรอนเสรีภาพ

ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 7 ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพในเงื่อนไขเลือกรอนเสรีภาพแบบบุคคลไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขไม่มีการเลือกรอนเสรีภาพ

สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่ค้นพบว่า ผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงมีปฏิริยาทางจิตเกิดขึ้นเมื่อถูกเลือกรอนเสรีภาพทั้งที่มีที่มาจากภายในและภายนอก (Carver & Scheier, 1981) ข้อสังเกตคือ คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกเลือกรอนเสรีภาพของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขเลือกรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่ากับ 3.75 ( $SD = 10.16$ ) และสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ของผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการเลือกรอนเสรีภาพเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นเท่ากับ 2.03 ( $SD = 4.49$ ) ในการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในทิศทางของปฏิริยาทางจิต แตกต่างจากในผู้ที่มีความสำคัญในตนเองแบบบุคคลต่ำในสมมติฐานข้อที่ 8



ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างสมุดอันดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 24) และผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างสมุดอันดับที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 25) ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 4 เช่นกัน คือ ไม่มีความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเลขคณิตของ คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดระหว่างกลุ่มตัวอย่าง

สมมติฐานข้อที่ 8 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 8 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ

ข้อสังเกตคือ คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิดรอนเสรีภาพของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงลดลงเท่ากับ  $-5.16$  ( $SD = 12.01$ ) และสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ของผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพเปลี่ยนแปลงลดลงเท่ากับ  $-0.31$  ( $SD = 5.47$ ) ในการประมาณค่าความชอบครั้งที่ 2 การเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในทิศทางที่ตรงกันข้ามกับปฏิกริยาทางจิตแตกต่างจากในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในสมมติฐานข้อที่ 7

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างสมุดอันดับที่ 3 ของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิดรอนเสรีภาพ ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 27) ยืนยันสมมติฐานข้อที่ 8 คือ คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมุดเปลี่ยนแปลงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ แต่ความแตกต่างไม่ใช่ความแตกต่างที่สอดคล้องกับทฤษฎีปฏิกริยาทางจิต เช่นกันกับความแตกต่างในการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 6 ที่อธิบายได้โดยทฤษฎีความไม่คลั่งจองทางปัญญา คือ ผู้ร่วมการทดลองลดความชอบต่อของที่ไม่ได้รับเพื่อลดระดับความไม่คลั่งจองทางปัญญาที่เกิดขึ้น แต่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระหว่างสมุดอันดับที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิดรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่ไม่ถูกลิดรอนเสรีภาพ (ดูรายละเอียดในตารางที่ 28) ปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 8



สมมติฐานข้อที่ 9 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมากกว่าในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิจัยปฏิเสธสมมติฐานข้อที่ 9 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

แม้เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจน้อย (เสรีภาพที่จะเลือกทางเลือกสมมุติอันดับที่ 3 ในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย) สำคัญกว่าเสรีภาพที่จะไม่เลือกทางเลือกที่น่าดึงดูดใจมาก (เสรีภาพที่จะไม่เลือกสมมุติอันดับที่ 2 ในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก) แต่การลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลเป็นการลิดรอนเสรีภาพที่สำคัญสำหรับผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิดรอนเสรีภาพของกลุ่มตัวอย่างจึงเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นชัดเจนและไม่แตกต่างกัน

สมมติฐานข้อที่ 10 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมากกว่าในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 10 คือ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูกลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมากกว่าในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นเป็นการเปลี่ยนแปลงที่ขัดแย้งกับปฏิกิริยาทางจิต เมื่อพิจารณาว่า คะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 3 ที่ลดลงในการประมาณค่าครั้งที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิดรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย คือ ปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นน้อยหรือเปลี่ยนแปลงทางลบมากกว่า ( $M1 = 57.81$ ,  $M2 = 49.06$ ,  $MR = -8.75$ ) และคะแนนการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 ที่เพิ่มขึ้นในการประมาณค่าครั้งที่ 2 ของกลุ่มตัวอย่างที่ถูกลิดรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก คือ ปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นมากหรือ

เปลี่ยนแปลงทางลบน้อยกว่า ( $M1 = 69.69$ ,  $M2 = 71.25$ ,  $MR = -1.56$ ) แต่สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์วัลย์ สุทิน (2529) กลุ่มตัวอย่างที่ถูกลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงความชอบต่อของที่ไม่ได้รับมากกว่าของที่ได้รับ

สมมติฐานข้อที่ 11 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ ประเมินค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 11 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ ประเมินค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

คะแนนการประเมินค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 ลดลง 0.31 และอันดับที่ 3 เพิ่มขึ้น 3.75 แม้จะไม่มี การลดรอนเสรีภาพจากผู้ดำเนินการทดลอง แต่การประเมินค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 3 ก็เพิ่มขึ้นค่อนข้างชัดเจน เพราะผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงรู้สึกว่าการลดรอนเสรีภาพจากการที่ต้องตัดสินใจเลือกสมุด สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่ค้นพบว่า ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงมีปฏิกิริยาทางจิตเกิดขึ้นเมื่อถูกลดรอนเสรีภาพทั้งที่มีที่มา จากภายในและภายนอก (Carver & Scheier, 1981)

สมมติฐานข้อที่ 12 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ ประเมินค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ 2 ไม่แตกต่างกัน

ผลการวิจัยยืนยันสมมติฐานข้อที่ 12 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลดรอนเสรีภาพ ประเมินค่าความชอบต่อสมุดอันดับที่ 2 และอันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

ไม่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ตรงกันข้ามกับผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูง ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ ไม่รู้สึกว่าการลดรอนเสรีภาพจากการที่ต้องตัดสินใจเลือกสมุด

## บทที่ 5

## สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบปฏิบัติการทางจิตจากการลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลกับการลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ระหว่างกลุ่มนิสิตที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ
2. เพื่อเปรียบเทียบปฏิบัติการทางจิตจากการลิตรอนเสรีภาพขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยและการลิตรอนเสรีภาพสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมากระหว่างกลุ่มนิสิตที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงและต่ำ

สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานข้อที่ 1 ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 2 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์

สมมติฐานข้อที่ 3 ในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ

สมมติฐานข้อที่ 4 ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกลิตรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขลิตรอนเสรีภาพแบบบุคคล



### กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทำ  
 มาตรฐานความสำนึกในตนเอง (SCS) และคัดเลือกเฉพาะกลุ่มที่ได้คะแนนสูงกว่าหรือเท่ากับ  
 เปอร์เซ็นไทล์ที่ 76 และกลุ่มที่ได้คะแนนต่ำกว่าหรือเท่ากับเปอร์เซ็นไทล์ที่ 25 หมายความว่า  
 ดำเนินการทดลองจำนวน 160 คน ชาย 80 คน หญิง 80 คน โดยแบ่งผู้ร่วมการทดลองทั้งหมด  
 ออกเป็น 10 กลุ่ม กลุ่มละ 16 คน

### เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนคัดเลือกเครื่องมือ
  - 1.1 สมุดจดคำบรรยายที่มีจำนวนทั่วไป 10 แบบ
  - 1.2 แบบฟอร์มการจัดอันดับความชอบพอต่อสมุด 10 แบบ
2. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง
  - 2.1 มาตรฐานความสำนึกในตนเอง
3. เครื่องมือที่ใช้ในขั้นตอนการทดลอง
  - 3.1 สมุดอันดับที่ 1-4 จากขั้นตอนคัดเลือกเครื่องมือ
  - 3.2 แบบฟอร์มการประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ
  - 3.3 คำชี้แจงเหตุผลของการเลือกรอนเสรีภาพ
  - 3.4 แบบวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง

### การดำเนินการทดลอง

1. ติดต่ออาจารย์ผู้สอนเพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลจากนิสิต
2. ให้นิสิตทำมาตรฐานความสำนึกในตนเอง (SCS)
3. วิเคราะห์คะแนนจากมาตรฐานความสำนึกในตนเองเพื่อคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มี  
 คะแนนความสำนึกในตนเอง กลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ ร้อยละ 25 เพื่อติดต่อกันตามหมายเก็บข้อมูลใน  
 ขั้นตอนต่อไป
4. เก็บข้อมูลกับนิสิตเป็นรายบุคคล

### การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติในการวิจัยครั้งนี้ ใช้โปรแกรม SPSS for Windows วิเคราะห์ความแปรปรวนสองทางและวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1-10 และทดสอบค่าสถิติที่ เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 11-12

### ผลการวิจัย

1. ในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบบุคคล ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลดรอนเสรีภาพมากกว่าผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001
2. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลดรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์
3. ในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลดรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำ
4. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์เปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลดรอนเสรีภาพไม่แตกต่างจากผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบบุคคล
5. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์
6. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมุดที่ถูกไลดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบบุคคลมากกว่าในเงื่อนไขไลดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05



7. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูก  
ลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอน  
เสรีภาพ
8. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูก  
ลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลไม่แตกต่างจากในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอน  
เสรีภาพ
9. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูก  
ลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยไม่แตกต่าง  
จากในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก
10. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำเปลี่ยนแปลงการประมาณค่าความชอบต่อสมมุติที่ถูก  
ลิดรอนเสรีภาพในเงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อยมากกว่าใน  
เงื่อนไขลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่  
ระดับ .05
11. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลสูงในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ ประมาณค่า  
ความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน
12. ผู้ที่มีความสำนึกในตนเองแบบบุคคลต่ำในเงื่อนไขไม่มีการลิดรอนเสรีภาพ ประมาณค่า  
ความชอบต่อสมมุติอันดับที่ 2 และ อันดับที่ 3 ครั้งที่ 1 และ ครั้งที่ 2 ไม่แตกต่างกัน

#### ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาเฉพาะความสำนึกในตนเองแบบบุคคลเท่านั้น ควรมีการวิจัยเพิ่มเติม  
เกี่ยวกับความสำนึกในตนเองแบบสาธารณะ
2. เนื่องจากงานวิจัยนี้ศึกษาโดยพัฒนาขั้นตอนการทดลองจากการทดลองของ Brehm และ คณะ  
(1966) เท่านั้น ควรมีการพัฒนาหรือคิดค้นรูปแบบการทดลองเกี่ยวกับการลิดรอนเสรีภาพโดยวิธี  
อื่น ๆ เพิ่มเติม

## รายการอ้างอิง

### ภาษาไทย

- ทิพย์วัลย์ สุทิน. (2529). *ผลของการลดรอนเสรีภาพที่มีต่อการต่อต้านทางจิตของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระพร อูวรรณโณ. (2535). *เจตคติ: การศึกษาตามแนวทฤษฎีหลัก*. กรุงเทพมหานคร: คณะครูศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)
- รสลิน สุรสนธิ. (2540). *การเปรียบเทียบปฏิกิริยาทางจิตจากการลดรอนเสรีภาพแบบใช้เหตุผลส่วนบุคคลและแบบใช้เหตุผลอื่นจากภายนอกระหว่างกลุ่มนิสิตที่มีการกำกับการแสดงออกของตนสูงและต่ำ*. วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม ภาควิชาจิตวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

### ภาษาอังกฤษ

- Brehm, J. W. (1966). *A theory of psychological reactance*. New York: Academic Press.
- Brehm, J. W. (1972). *Responses to loss of freedom: A theory of psychological reactance*. Morristown, NJ: General Learning Press.
- Brehm, S. S., & Brehm, J. W. (1981). *Psychological reactance: A theory of freedom and control*. New York: Academic Press.
- Brehm, J. W., Stires, L. K., Sensenig, J., & Shaban, J. (1966). The attractiveness of an eliminated choice alternative. *Journal of Experimental Social Psychology*, 2, 301-313.
- Carver, C. S. (1977). Self-awareness, perception of threat, and the expression of reactance through attitude change. *Journal of Personality*, 45, 501-512.
- Carver, C. S., & Scheier, M. F. (1981). Self-consciousness and reactance. *Journal of Research in Personality*, 15, 16-29.
- Cherulnik, P. D., & Citrin, M. M. (1974). Individual differences in psychological reactance: The interaction between locus of control and mode of elimination of freedom. *Journal of Personality and Social Psychology*, 29, 398-404.
- Duval, S., & Wicklund, R. A. (1972). *A theory of objective self-awareness*. New York: Academic Press.

- Fenigstein, A. (1974). *Self-consciousness, self-awareness and rejection*. Unpublished doctoral dissertation, University of Texas.
- Fenigstein, A., Scheier, M. F., & Buss, A. H. (1975). Public and private self-consciousness: Assessment and theory. *Journal of Consulting and Clinical Psychology, 43*, 522-527.
- Gibbons, F. X., Carver, C. S., Scheier, M. F., & Hormuth, S. E. (1979). Self-focused attention and the placebo effect: Fooling some people some of the time. *Journal of Experimental Social Psychology, 25*, 357-360.
- Jung, C. G. (1933). *Psychological types*. New York: Harcourt, Brace.
- Linder, D. E., Wortman, C. B., & Brehm, J. W. (1971). Temporal changes in predecision preferences among choice alternatives. *Journal of Personality and Social Psychology, 19*, 282-284.
- Mead, G. H. (1934). *Mind, self and society*. Chicago: University of Chicago Press.
- Rotter, J. B. (1966). Generalized expectancies for internal versus external locus of reinforcement. *Psychological Monographs, 80*, 1-28.
- Scheier, M. F., & Carver, C. S. (1977). Self-focused attention and the experience of emotion: Attraction, repulsion, elation, and depression. *Journal of Personality and Social Psychology, 35*, 625-636.
- Scheier, M. F., & Carver, C. S. (1985). The self-consciousness scale: A revised version for use with general populations. *Journal of Applied Social Psychology, 15*, 687-699.
- Schlenker, B. R., & Weigold, M. F. (1990). Private self-consciousness and self-presentation: The role of desired identities. *Journal of Personality and Social Psychology, 59*, 1137-1149.
- Snyder, M. L., & Wicklund, R. A. (1976). Prior exercise of freedom and reactance. *Journal of Experimental Social Psychology, 12*, 120-130.
- Steiner, I. (1970). Perceived freedom. *Advances in Experimental Social Psychology, 5*, 192-195.
- Wicklund, R. A. (1974). *Freedom and reactance*. Potomac, MD: Erlbaum.



ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับข้อกระทงอื่น ๆ ทั้งหมด (CITC) ของมาตรวัดความสำนึกในตนเองแบบบุคคล

ข้อ	วิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				ค่า $t$	ค่า $p$	ค่า CITC		สรุป
	กลุ่มสูง ( $n=23$ )		กลุ่มต่ำ ( $n=20$ )				20 ข้อ	15 ข้อ	
	M	SD	M	SD			( $N=80$ )	( $N=80$ )	
1.	3.17	.89	2.30	0.92	3.162	.002*	.3568	.3710	ผ่าน
2.	2.61	.94	1.85	1.18	2.342	.012*	.2874	.2744	ผ่าน
3.	3.09	.90	2.35	0.88	2.712	.005*	.2496	.1992	ผ่าน
4.	3.17	0.78	1.80	1.06	4.898	.000**	.5475	.5249	ผ่าน
5.	2.04	1.11	1.30	0.86	2.427	.010*	.1281	-	ไม่ผ่าน
6.	2.39	1.03	1.30	1.13	3.310	.001*	.3219	.3474	ผ่าน
7.	3.35	0.49	2.15	0.88	5.642	.000**	.4643	.4393	ผ่าน
8.	3.00	0.80	1.80	0.89	4.651	.000**	.3906	.3971	ผ่าน
9.	3.04	0.71	1.95	0.89	4.499	.000**	.3888	.3878	ผ่าน
10.	3.43	0.73	2.10	0.79	5.772	.000**	.5244	.5230	ผ่าน
11.	2.00	1.09	1.40	0.75	2.071	.023*	.0759	-	ไม่ผ่าน
12.	3.26	0.96	2.25	1.25	2.988	.002*	.2123	.2306	ผ่าน
13.	3.22	0.95	2.45	0.89	2.722	.005*	.1816	-	ไม่ผ่าน
14.	2.39	0.99	1.10	0.79	4.688	.000**	.4160	.4575	ผ่าน
15.	3.09	0.67	1.95	0.83	4.989	.000**	.4606	.4449	ผ่าน
16.	2.96	0.88	2.00	0.97	3.388	.001*	.2959	.3169	ผ่าน
17.	3.30	0.63	2.45	1.00	3.392	.001*	.2607	.2384	ผ่าน
18.	2.96	0.93	2.30	1.13	2.093	.021*	.1638	-	ไม่ผ่าน
19.	3.13	0.81	2.20	1.01	3.351	.001*	.2656	.2573	ผ่าน
20.	2.00	0.90	1.45	0.69	2.219	.016*	.1275	-	ไม่ผ่าน
$\alpha$							.74	.76	

หมายเหตุ \* $p < .05$ . \*\* $p < .001$ .

ค่า  $r$ วิกฤต ( $79, .05, \text{หนึ่งทาง}$ ) = .185

ผลการวิเคราะห์วิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อกระทงแต่ละข้อกับข้อกระทงอื่น ๆ ทั้งหมด (CITC) ของมาตรวัดความสำนึกในตนเองแบบภาวะ

ข้อ	วิเคราะห์ข้อกระทงวิธีกลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ				ค่า $t$	ค่า $p$	ค่า CITC		สรุป
	กลุ่มสูง ( $n=21$ )		กลุ่มต่ำ ( $n=20$ )				20 ข้อ	15 ข้อ	
	M	SD	M	SD			( $N=80$ )	( $N=80$ )	
1.	2.86	0.57	2.80	0.77	0.271	.394	-	-	ไม่ผ่าน
2.	3.24	0.77	1.40	1.10	6.245	.000**	.5476	.4799	ผ่าน
3.	3.14	0.79	1.60	0.99	5.506	.000**	.5416	.5417	ผ่าน
4.	2.90	0.89	2.15	0.89	2.574	.007*	.3876	.4002	ผ่าน
5.	2.67	0.91	1.40	1.14	3.932	.000**	.5294	.5772	ผ่าน
6.	2.52	1.17	2.25	1.21	0.738	.233	-	-	ไม่ผ่าน
7.	2.86	0.65	1.35	1.18	<u>5.016</u>	.000**	.6142	.6262	ผ่าน
8.	3.48	0.60	3.05	0.94	1.732	.046*	.1228	-	ไม่ผ่าน
9.	2.71	1.19	.85	1.14	5.126	.000**	.3081	.3278	ผ่าน
10.	1.43	1.03	1.00	0.79	1.488	.073	-	-	ไม่ผ่าน
11.	3.05	0.92	1.30	1.03	5.731	.000**	.7468	.7975	ผ่าน
12.	2.67	0.97	2.05	0.83	2.192	.017*	-.0373	-	ไม่ผ่าน
13.	2.48	0.81	2.35	0.99	0.447	.329	-	-	ไม่ผ่าน
14.	2.67	0.97	1.55	1.10	3.460	.001*	.3255	.3350	ผ่าน
15.	3.62	0.59	2.95	1.05	2.532	.008*	.3324	.3145	ผ่าน
16.	2.81	.93	1.60	.99	4.027	.000**	.5717	.5909	ผ่าน
17.	3.19	.51	2.30	1.03	<u>3.476</u>	.001*	.4799	.4449	ผ่าน
18.	2.48	1.25	2.85	1.09	-1.019	.157	-	-	ไม่ผ่าน
19.	2.76	1.18	1.80	1.01	2.804	.004*	.2141	.2469	ผ่าน
20.	2.29	.90	1.70	1.22	1.755	.044*	.1377	-	ไม่ผ่าน
$\alpha$							.78	.82	

หมายเหตุ \* $p < .05$ . \*\* $p < .001$ .

ค่า  $r$  วิฤต ( $79, .05, \text{หนึ่งทาง}$ ) = .185



ภาคผนวก ข.

## ตัวอย่างมาตรวัดความสำนึกในตนเอง

- 
1. ฉันพยายามค้นหาตัวของตัวเองเสมอ

---

  2. โดยทั่วไป ฉันค่อนข้างจะไม่ตระหนักถึงตัวของตัวเอง

---

  3. ฉันไม่เคยคิดว่าฉันต้องทำตัวอย่างไร คนอื่นจึงจะชอบฉัน

---

**หมายเหตุ**                   มาตรวัดความสำนึกในตนเอง (Self -Consciousness Scale)  
 สงวนลิขสิทธิ์โดยคณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย  
 ท่านที่สนใจจะนำมาตรนี้ไปใช้ในการทำวิจัย โปรดนำจดหมายจากอาจารย์  
 ที่ปรึกษาของท่าน ขออนุญาตใช้มาตร ขอตัวอย่างมาตร และวิธีให้คะแนน  
 จำหน่ายถึงและนำไปยื่นกับ

รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อุวรรณโณ

คณะจิตวิทยา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ถนนพญาไท กทม. 10330

สถาบันวิทยบริการ  
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

ตัวอย่างภาพปกสมุด



สมุดแบบ B



สมุดแบบ E



สมุดแบบ F



สมุดแบบ J



สมุดแบบ A



สมุดแบบ C



สมุดแบบ D



สมุดแบบ G



สมุดแบบ H



สมุดแบบ I

แบบฟอร์มการจัดอันดับความชอบต่อสมุด 10 แบบคำชี้แจง

ให้นิสิตจัดอันดับความชอบต่อสมุดจำนวน 10 แบบ โดยพิจารณาสมุดทั้งหมด และใช้ความรู้สึกที่แท้จริงตัดสินว่านิสิตชอบสมุดแบบใดมากที่สุด ให้นิสิตจัดเป็นอันดับที่ 1 แบบอื่น ๆ ที่ชอบลดหลั่นลงมาให้นิสิตจัดเป็นอันดับที่ 2 – 10 ตามระดับความชอบ โดยอันดับสุดท้ายคืออันดับที่ 10 เป็นแบบที่นิสิตชอบน้อยที่สุด การจัดอันดับความชอบต่อสมุดครั้งนี้ ผู้วิจัยจะนำข้อมูลไปใช้ในการวิจัยระดับปริญญาโท และไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อนิสิตทั้งสิ้น

ขอขอบคุณ

ปรมะ ฤกษ์ทรงศักดิ์

ข้อมูลส่วนตัว

โปรดเติมข้อความหรือทำเครื่องหมาย / ในข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ  ชาย  หญิง

2. อายุ \_\_\_\_ ปี

3. คณะ \_\_\_\_\_

4. ชั้นปี \_\_\_\_

5. ชื่อเล่น \_\_\_\_\_ หมายเลขโทรศัพท์ \_\_\_\_\_

ความชอบต่อสมุด	A - B - C - D - E - F - G - H - I - J
----------------	---------------------------------------

อันดับที่ 1

อันดับที่ 2

อันดับที่ 3

อันดับที่ 4

อันดับที่ 5

อันดับที่ 6

อันดับที่ 7

อันดับที่ 8

อันดับที่ 9

อันดับที่ 10

สถาบันนวัตกรรมการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

## แบบฟอร์มการประมาณค่าความชอบต่อสมุด 4 แบบ

คำชี้แจง

แบบสำรวจฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวัดความชอบของบุคคลต่องาน  
ออกแบบ ให้นิสิตพิจารณาสมุดจำนวน 4 แบบ และให้คะแนนความชอบ ระดับ  
คะแนนจาก 0 คือ ไม่ชอบที่สุด ถึง 100 คือ ชอบมากที่สุด

โดยทำเครื่องหมาย X ลงบนคะแนนที่ต้องการ (ตัวเลขมาก คือ ความ  
ชอบมาก)

ขอขอบคุณ

ปรมะ ภาจทรงศักดิ์

ข้อมูลส่วนตัว

โปรดเติมข้อความหรือทำเครื่องหมาย / ในข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ  ชาย  หญิง

2. อายุ \_\_\_\_ ปี

3. คณะ \_\_\_\_\_

4. ชั้นปี \_\_\_\_

5. ชื่อเล่น \_\_\_\_\_ หมายเลขโทรศัพท์ \_\_\_\_\_



ความชอบต่อสมุด

B - E - F - J

คะแนนความชอบต่อสมุดแบบ B

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

คะแนนความชอบต่อสมุดแบบ E

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

คะแนนความชอบต่อสมุดแบบ F

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

คะแนนความชอบต่อสมุดแบบ J

0...5...10...15...20...25...30...35...40...45...50...55...60...65...70...75...80...85...90...95...100

ภาคผนวก ฉ.

## คำชี้แจงเหตุผลผลการลิดรอนเสรีภาพ

คำชี้แจงเหตุผลผลการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (PR-NO)

เนื่องจากลักษณะบุคลิกภาพของท่านไม่เหมาะสมกับสมุดแบบ \_\_\_\_ ผู้วิจัยจึงขอไม่让您เลือกสมุดแบบ \_\_\_\_ แต่ก่อนจะเลือกสมุดแบบอื่น ๆ เป็นของตอบแทน ขอให้ท่านประมาณค่าความชอบสมุดทั้งหมดอีกครั้ง

ขอขอบคุณ  
ปรมะ ฤกษ์ทรงศักดิ์

คำชี้แจงเหตุผลผลการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (PR-NO)

ที่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองเป็นรายบุคคล

น้อง...คะ / ครับ

เนื่องจากคะแนนบุคลิกภาพของน้องจากการวัดเมื่อครั้งที่แล้ว พี่คิดว่าสมุดแบบนี้ไม่เหมาะสมกับน้องและน้องก็คงไม่ชอบสมุดแบบนี้ (ผู้ดำเนินการทดลองชี้สมุดที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 3 ในครั้งที่ 1) พี่จึงไม่ต้องการให้น้องเลือกสมุดแบบนี้เป็นของตอบแทนนะคะ / ครับ แต่ก่อนน้องจะเลือกสมุดแบบอื่น ๆ พี่ขอให้น้องช่วยประมาณค่าความชอบสมุดทั้งหมดอีกครั้ง ขอขอบคุณคะ / ครับ

ศูนย์วิจัยนวัตกรรมการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงเหตุผลการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (PR-YS)

เนื่องจากลักษณะบุคลิกภาพของท่านเหมาะสมกับสมุดแบบ \_\_\_\_ ผู้วิจัยจึงขอให้ท่านเลือก  
สมุดแบบ \_\_\_\_ แต่ก่อนจะเลือกสมุดแบบ \_\_\_\_ เป็นของตอบแทน ขอให้ท่านประมาณค่าความชอบ  
สมุดทั้งหมดอีกครั้ง

ขอขอบคุณ  
ประมะ ฤกษ์ทรงศักดิ์

คำชี้แจงเหตุผลการลิดรอนเสรีภาพแบบบุคคลสนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (PR-YS)

ที่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองเป็นรายบุคคล

น้อง...คะ / ครับ

เนื่องจากคะแนนบุคลิกภาพของน้องจากการวัดเมื่อครั้งที่แล้ว พี่คิดว่าสมุดแบบนี้  
เหมาะสมกับน้องและน้องก็คงชอบสมุดแบบนี้ (ผู้ดำเนินการทดลองชี้สมุดที่ผู้ร่วมการทดลอง  
ประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 2 ในครั้งที่ 1) พี่จึงต้องการให้น้องเลือกสมุดแบบนี้เป็นของ  
ตอบแทนนะคะ / ครับ แต่ก่อนน้องจะเลือกสมุดแบบ \_\_\_\_ เป็นของตอบแทน พี่ขอให้น้องช่วย  
ประมาณค่าความชอบสมุดทั้งหมดอีกครั้ง ขอขอบคุณคะ / ครับ

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงเหตุผลการลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (ST-NO)

เนื่องจากสมุดแบบ \_\_\_\_ มีจำนวนเหลือน้อยกว่าสมุดแบบอื่น ๆ ผู้วิจัยจึงขอไม่让您เลือกสมุดแบบ \_\_\_\_ แต่ก่อนจะเลือกสมุดแบบอื่น ๆ เป็นของตอบแทน ขอให้ท่านประมาณค่าความชอบสมุดทั้งหมดอีกครั้ง

ขอขอบคุณ

ปรมะ ฅจากทรงศักดิ์

คำชี้แจงเหตุผลการลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์ขัดขวางทางเลือกที่ต้องการน้อย (ST-NO)

ที่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองเป็นรายบุคคล

น้อง...คะ / ครับ

เนื่องจากสมุดแบบ \_\_\_\_ มีเหลือจำนวนน้อยกว่าสมุดแบบอื่น ๆ (ผู้ดำเนินการทดลองที่สมุดที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 3 ในครั้งที่ 1) พี่จึงต้องการไม่ให้น้องเลือกสมุดแบบนี้เป็นของตอบแทนนะคะ / ครับ แต่ก่อนน้องจะเลือกสมุดแบบอื่น ๆ พี่ขอให้น้องช่วยประมาณค่าความชอบสมุดทั้งหมดอีกครั้ง ขอขอบคุณคะ / ครับ

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

คำชี้แจงเหตุผลการลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ST-YS)

เนื่องจากสมุดแบบ \_\_\_\_ มีจำนวนเหลือมากกว่าสมุดแบบอื่น ๆ ผู้วิจัยจึงขอให้ท่านเลือกสมุดแบบ \_\_\_\_ แต่ก่อนที่ท่านจะเลือกสมุดแบบ \_\_\_\_ เป็นของตอบแทน ขอให้ท่านประมาณค่าความชอบสมุดทั้งหมดอีกครั้ง

ขอขอบคุณ  
ประมะ ฤกษ์ทรงศักดิ์

คำชี้แจงเหตุผลการลิดรอนเสรีภาพแบบสถานการณ์สนับสนุนทางเลือกที่ต้องการมาก (ST-YS)  
ที่ผู้ดำเนินการทดลองบอกผู้ร่วมการทดลองเป็นรายบุคคล

น้อง...คะ / ครับ

เนื่องจากสมุดแบบ \_\_\_\_ มีเหลือจำนวนมากกว่าสมุดแบบอื่น ๆ (ผู้ดำเนินการทดลองชี้สมุดที่ผู้ร่วมการทดลองประมาณค่าความชอบเป็นอันดับที่ 2 ในครั้งที่ 1) พี่จึงต้องการให้น้องเลือกสมุดแบบนี้เป็นของตอบแทนนะคะ / ครับ แต่ก่อนน้องจะเลือกสมุดแบบ \_\_\_\_ พี่ขอให้น้องช่วยประมาณค่าความชอบสมุดทั้งหมดอีกครั้ง ขอขอบคุณคะ / ครับ

สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ซ.

## มาตรฐานวัดเจตคติต่อผู้ดำเนินการทดลอง

คำชี้แจง โปรดอ่านและพิจารณาข้อความแต่ละข้อว่า ท่านคิดว่าข้อความที่กำหนดสัมพันธ์กับค่าทางด้านซ้ายหรือค่าทางด้านขวา แล้วจึงพิจารณาระดับความสัมพันธ์ว่า น้อย ปานกลาง หรือ มาก แล้วทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับความรู้สึกของท่านที่สุดเพียงเครื่องหมายเดียวในแต่ละข้อ และโปรดตอบทุกข้อ

ตัวอย่าง

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุขภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน

หากท่านรู้สึกว่าคุณดำเนินการทดลอง สุขภาพมาก ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับ มาก ของคำว่า สุขภาพ

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุขภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน

หากท่านรู้สึกว่าคุณดำเนินการทดลอง สุขภาพปานกลาง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับ ปานกลาง ของคำว่า สุขภาพ

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุขภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน



หากท่านรู้สึกว่าคุณดำเนินการทดลอง สุภาพน้อย ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับ น้อย ของคำว่า สุภาพ

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน

หากท่านรู้สึกว่าคุณดำเนินการทดลอง สุภาพและหยาบคายพอ ๆ กัน ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับคำว่า 2 ข้างพอ ๆ กัน

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน

หากท่านรู้สึกว่าคุณดำเนินการทดลอง หยาบคายน้อย ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับ น้อย ของคำว่า หยาบคาย

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน

หากท่านรู้สึกว่าคุณดำเนินการทดลอง หยาบคายนานกลาง ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับ ปานกลาง ของคำว่า หยาบคาย

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน

หากท่านรู้สึกว่าคุณดำเนินการทดลอง หยาบคายมาก ให้ทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับ มาก ของคำว่า หยาบคาย

ผู้ดำเนินการทดลอง

1. สุภาพ \_\_\_\_\_ หยาบคาย \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน



## ผู้ดำเนินการทดลอง

11. นำเข้าใกล้ \_\_\_\_\_ นำถอยห่าง \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน
12. สะเพร่า \_\_\_\_\_ รอบคอบ \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน
13. สุจริต \_\_\_\_\_ ทุจริต \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน
14. นำสมัย \_\_\_\_\_ ล้าสมัย \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน
15. ชี้ขาด \_\_\_\_\_ ก้าหาญ \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน
16. ใจกว้าง \_\_\_\_\_ ใจแคบ \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน
17. เสสเร้ง \_\_\_\_\_ ก้าหาญ \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน
18. เลว \_\_\_\_\_ ดี \_\_\_\_\_  
 มาก ปานกลาง น้อย 2 ข้าง น้อย ปานกลาง มาก  
 พอ ๆ กัน

## ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายปรมะ ฉกาจทรงศักดิ์ เกิดวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2519 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จ  
การศึกษาระดับปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี  
การศึกษา 2539 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาสังคม  
คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



สถาบันวิทยบริการ  
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย